Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA NILSA VĀLA [*NILS WAHL*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2015. gada 4. jūnijā [1]

Lieta C-103/14

Bronius Jakutis ,
Kretingalės kooperatinė ŽŪB
pret
Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos ,
Lietuvos valstybė

(Vilniaus apygardos administracinis teismas (Lietuva) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Kopējā lauksaimniecības politika (KLP) — Regulas (EK) Nr. 73/2009 interpretācija — Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta un 132. panta 2. punkta, kā arī Komisijas Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 final un Komisijas 2011. gada 20. oktobra darba dokumenta DS2011/14/REV2 spēkā esamība, ņemot vērā 2003. gada Pievienošanās aktu, tiesiskās noteiktības, tiesiskās paļāvības aizsardzības, labas pārvaldības, godīgas konkurences un nediskriminācijas principus un LESD 39. pantā minētos KLP mērķus — Lauksaimniekiem piešķirto tiešo maksājumu modulācija jaunajās dalībvalstīs — Valsts papildu tiešo maksājumu samazināšana — Vecajās un jaunajās Savienības dalībvalstīs piemērojamo tiešo maksājumu līmeņi — Salīdzinājums — Tiešo maksājumu līmeņu izlīdzināšana 2012. gadā — Informācijas, lai noteiktu vecajās un jaunajās dalībvalstīs piemērojamo tiešo maksājumu līmeņu izlīdzināšanos, neesamība — Pamatojuma nesniegšana — Publikācijas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī neesamība

I – **Ievads**

1. Izskatāmā lieta attiecas uz sarežģītu jautājumu par iespēju salīdzināt tiešo maksājumu *līmeņus* lauksaimniekiem Eiropas Savienības dalībvalstīs, neraugoties uz būtiskām šo piešķirto maksājumu *apjomu* atšķirībām dažādās dalībvalstīs.

2. Šis salīdzinājums ir jāveic, lai it īpaši noskaidrotu, vai tiešo maksājumu modulācija un valsts papildu tiešo maksājumu (turpmāk tekstā – "VPTM") samazināšana 2012. gadā bija piemērojama jaunajās dalībvalstīs, kas pievienojās Savienībai 2004. gada 1. maijā (turpmāk tekstā – "ES-10 valstis"). Nav noliedzams, ka šis jautājums ir ļoti svarīgs ES-10 valstu lauksaimniekiem.

3. Saskaņā ar tā saukto "phasing-in" shēmu tiešie maksājumi lauksaimniekiem ES-10 valstīs pēc to pievienošanās Savienībai tika ieviesti pakāpeniski, lai to apjoms 2013. gadā sasniegtu 100 % no piemērojamā šo maksājumu līmeņa citās dalībvalstīs. Ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu izvirzītie problēmjautājumi attiecas uz 2012. gadā piemērojamo tiešo maksājumu ES-10 valstīs un Savienības dalībvalstīs, kas bija Savienības sastāvā 2004. gada 30. aprīlī (turpmāk tekstā – "ES-15 valstis"), līmeņu salīdzinājumu.

1 — Oriģinālvaloda – franču.

4. Vilniaus apygardos administracinis teismas [Viļņas apgabala Administratīvā tiesa] (Lietuva) iesniegtais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas, pirmkārt, uz dažu Padomes Regulas (EK) Nr. 73/2009[2] noteikumu interpretāciju un, otrkārt, uz dažu minētās regulas tiesību normu, Komisijas Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 *final*[3] un Komisijas darba dokumenta DS2011/14/REV2[4] spēkā esamību. Izskatot prejudiciālos jautājumus, it īpaši ir jāatsaucas uz LESD 39. pantu, 2003. gada Pievienošanās aktu[5] un dažiem vispārējiem Savienības tiesību principiem.

5. Lai arī jautājumi par modulācijas piemērošanu un VPTM samazinājumu ES-10 valstīs Tiesai ir uzdoti pirmo reizi, Eiropas Savienības Vispārējā tiesā jau ir celtas tiešās prasības atcelt Savienības tiesību aktus šajā jomā[6]. Tomēr jautājums par jēdziena "tiešo maksājumu līmenis" interpretāciju Regulas Nr. 73/2009 10. panta 2. punkta izpratnē nav ticis aplūkots[7].

II – **Atbilstošās tiesību normas – Savienības tiesības**

A – *2003. gada Pievienošanās akts*

6. 2003. gada Pievienošanās akta 9. pantā ir noteikts:

"Šā akta noteikumiem, kuru mērķis vai sekas ir tādu aktu atcelšana vai grozīšana, ko pieņēmušas iestādes, un kuri nav pārejas posma pasākumi, ir tāds pats tiesiskais statuss kā noteikumiem, ko tie atceļ vai groza, un uz tiem attiecas tādi paši noteikumi."

B – *Regula (EK) Nr. 1259/1999*

7. Padomes Regula (EK) Nr. 1259/1999[8] atbilstoši tās 1. pantam tika piemērota maksājumiem, ko tieši piešķir lauksaimniekiem saskaņā ar atbalsta shēmām kopējā lauksaimniecības politikā (KLP) un ko pilnīgi vai daļēji finansē Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Garantiju nodaļa[9].

2 — Padomes 2009. gada 19. janvāra Regula, ar ko paredz kopējus noteikumus tiešā atbalsta shēmām saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, kā arī groza Regulas (EK) Nr. 1290/2005, (EK) Nr. 247/2006, (EK) Nr. 378/2007 un atceļ Regulu (EK) Nr. 1782/2003 (OV L 30, 16. lpp.).

3 — 2012. gada 2. jūlija Īstenošanas lēmums, ar kuru atļauj piešķirt valsts papildu tiešos maksājumus Lietuvā par 2012. gadu (izziņots ar numuru K(2012) 4391).

4 — 2011. gada 20. oktobris (turpmāk tekstā – "darba dokuments DS2011/14/REV2").

5 — Akts par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV 2003, L 236, 33. lpp.; turpmāk tekstā – "2003. gada Pievienošanās akts").

6 — Tādējādi lietā T-386/13 Ķēdainu rajons, Lietuva (*Kėdainių rajono Okainių ŽŪB*), un 134 citi prasītāji Vispārējai tiesai lūdza atcelt Īstenošanas lēmumu C(2012) 4391 – šis pats īstenošanas lēmums ir apstrīdēts šajā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu – un saskaņā ar LESD 277. pantu par nepiemērojamām atzīt, pirmkārt, Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējo daļu un, otrkārt, šīs pašas regulas 10. panta 1. punkta daļu. Ar rīkojumu *Kėdainių rajono Okainių* u.c./Padome un Komisija (T-386/13, EU:T:2014:754) Vispārējā tiesa prasību noraidīja kā nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka prasība par minētā lēmuma atcelšanu nebija celta paredzētajā termiņā un ka pamats attiecībā uz prettiesiskumu bija izvirzīts pakārtoti. Savukārt lietā T-533/13 Lietuva/Komisija Lietuvas Republika lūdza Vispārējai tiesai atcelt Komisijas 2013. gada 19. jūlija Īstenošanas lēmuma C(2013) 4487 *final*, ar ko Lietuvas Republikai atļauj piešķirt valsts pagaidu atbalstu 2013. gadā, 1. panta 4. punktu. Lietas izskatīšana ir pārtraukta līdz brīdim, kad Tiesa pasludinās nolēmumu attiecībā uz izskatāmajā lietā uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem.

7 — Attiecībā uz modulāciju Polijas Republika lietā T-333/09 (spriedums Polija/Komisija, T-333/09, EU:T:2012:449) lūdza atcelt Komisijas 2009. gada 10. jūnija Lēmuma 2009/444/EK, ar ko nosaka Padomes Regulas (EK) Nr. 73/2009 7. un 10. pantā paredzētās modulācijas rezultātā iegūto summu piešķiršanu dalībvalstīm 2009.– 2012. gadam (OV L 148, 29. lpp.), I pielikumu. Vispārējā tiesa šajā spriedumā nav tieši aplūkojusi jautājumu par tiešo maksājumu līmeņiem. Spriedumā *Agrargenossenschaft Neuzelle* (C-545/11, EU:C:2013:169) Tiesai arī ir bijusi iespēja izvērtēt modulāciju un tiešo maksājumu papildu samazinājumu vecajās dalībvalstīs 2009.–2012. gadam, tomēr tā neskatīja jautājumu par tiešo maksājumu līmeņiem.

8 — Padomes 1999. gada 17. maija Regula, ar ko paredz kopīgus noteikumus tieša atbalsta shēmām saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (OV L 160, 113. lpp.).

9 — Izņemot tos, kas paredzēti Padomes 1999. gada 17. maija Regulā (EK) Nr. 1257/1999, ar ko paredz atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF), kā arī groza un atceļ dažas regulas (OV L 160, 80. lpp.).

8. Ar 2003. gada Pievienošanās akta II pielikuma 6. nodaļas 27. punktu Regulā Nr. 1259/1999 tika izdarīti daži grozījumi, tostarp iekļauti 1.a, 1.b un 1.c pants, kas attiecas uz atbalsta shēmām jaunajās dalībvalstīs.

9. Ar Regulas Nr. 1259/1999 1.a pantu jaunajās dalībvalstīs ir ieviesta tiešo maksājumu shēma ar pakāpenisku pieaugumu ("phasing-in" shēma):

"Atbalsta shēmu ieviešana jaunajās dalībvalstīs

Čehijas Republikā, Igaunijā, Kiprā, Latvijā, Lietuvā, Ungārijā, Maltā, Polijā, Slovēnijā un Slovākijā (turpmāk "jaunās dalībvalstis") tiešos maksājumus, ko piešķir atbilstīgi 1. pantā minētajām atbalsta shēmām, ievieš saskaņā ar turpmāk paredzēto pieaugumu tabulu, izsakot kā procentuālo daļu no šādu maksājumu apjoma, ko attiecīgajā laikā piemēro Kopienā un ko nosaka uz 2004. gada 30. aprīli:

25 % 2004. gadā,

30 % 2005. gadā,

35 % 2006. gadā,

40 % 2007. gadā,

50 % 2008. gadā,

60 % 2009. gadā,

70 % 2010. gadā,

80 % 2011. gadā,

90 % 2012. gadā,

100 % no 2013. gada."

10. Ar 1.b pantu, kas Regulā Nr. 1259/1999 ir iekļauts ar 2003. gada Pievienošanās akta II pielikuma 6. nodaļas 27. punktu, ir ieviesta vienotā platībmaksājuma shēma (turpmāk tekstā – "VPMS"), kuras piemērošanu var izvēlēties ES-10 valstis.

11. Ar Regulas Nr. 1259/1999 1.c panta noteikumiem jaunajām dalībvalstīm ir atļauts piešķirt VPTM. Šī panta 2. punkta pēdējā daļā ir noteikts:

"Kopējais tiešais atbalsts, ko lauksaimniekiem jaunajās dalībvalstīs var piešķirt pēc pievienošanās un saskaņā ar atbilstīgajām [Savienības] shēmām, ieskaitot papildu valsts tiešos maksājumus, nepārsniedz tiešā atbalsta līmeni, ko lauksaimnieks būtu varējis saņemt saskaņā ar atbilstīgo [Savienības] shēmu, kuru attiecīgajā laikā Kopienā piemēro dalībvalstīm, un kas noteikts uz 2004. gada 30. aprīli."

C – Regula (EK) Nr. 1782/2003

12. KLP reforma tika īstenota paralēli pievienošanās sarunām ar ES-10 valstīm. Īstenojot minēto reformu, Regula Nr. 1259/1999 tika aizstāta ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1782/2003 [10].

13. Ar Regulu Nr. 1782/2003 ir ieviesta tiešo maksājumu modulācijas sistēma [11]. Šīs regulas 10. panta 1. punktā ir noteikts:

"Visas to tiešo maksājumu summas, kas konkrētā kalendārajā gadā jāpiešķir lauksaimniekam konkrētā dalībvalstī, samazina par katru gadu līdz 2012. gadam par šādām procentuālajām daļām:

— 3 % 2005. gadā,

— 4 % 2006. gadā,

— 5 % 2007. gadā,

— 5 % 2008. gadā,

— 5 % 2009. gadā,

— 5 % 2010. gadā,

— 5 % 2011. gadā,

— 5 % 2012. gadā."

14. Regula Nr. 1782/2003 2004. gada 22. martā tika grozīta ar diviem Eiropas Savienības Padomes tiesību aktiem, pirmkārt, ar Padomes Lēmumu 2004/281/EK [12] un, otrkārt, ar Padomes Regulu (EK) Nr. 583/2004 [13].

15. Ar minēto Regulu Nr. 583/2004 ir paredzēts ieviest modulācijas shēmas jaunajās dalībvalstīs. Atbilstoši tās preambulas 4. apsvērumam:

"Lauksaimnieki jaunajās dalībvalstīs saņems tiešos maksājumus saskaņā ar pakāpeniskas ieviešanas mehānismu. Lai panāktu pienācīgu līdzsvaru starp politikas instrumentiem, kuru nolūks ir veicināt noturīgu lauksaimniecību, un tiem, kuru nolūks ir veicināt lauku attīstību, pielāgojumu sistēmu jaunajās dalībvalstīs nevajadzētu piemērot, iekams tiešo maksājumu apjoms nav vismaz vienāds ar to apjomu, kāds piemērojams Kopienā 2004. gada 30. aprīlī."

10 — Padomes 2003. gada 29. septembra Regula, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001 (OV L 270, 1. lpp.).

11 — Saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 preambulas 5. apsvērumu, lai sasniegtu labāku līdzsvaru starp politikas instrumentiem, kuru nolūks ir veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību, un tiem, kuru nolūks ir veicināt lauku attīstību, Kopienas līmenī obligāti jāievieš pakāpeniskas tiešo maksājumu samazināšanas sistēma 2005.–2012. gadam. Gūtie ietaupījumi bija paredzēti lauku attīstības pasākumu finansēšanai.

12 — Lēmums, ar kuru pielāgo Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas Pievienošanās aktu un Eiropas Savienības dibināšanas līgumu pielāgojumos pēc kopējās lauksaimniecības politikas reformas (OV L 93, 1. lpp.)

13 — 2004. gada 22. marta Regula, ar kuru groza Regulas [..] Nr. 1782/2003 [..], (EK) Nr. 1786/2003 par žāvētās rupjās lopbarības tirgus kopīgo organizāciju un (EK) Nr. 1257/1999 par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai sakarā ar Čehijas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanos Eiropas Savienībai (OV L 91, 1. lpp.).

16. Ar Regulu Nr. 583/2004 Regulā Nr. 1782/2003 ir iekļauts 12.a pants, kura 1. punktā ir noteikts:

"Uz jaunajām dalībvalstīm neattiecas 10. un 12. pants līdz tā kalendārā gada sākumam, kurā jaunajām dalībvalstīm piemērojamo tiešo maksājumu apjoms ir vismaz vienāds ar Kopienā piemērojamo maksājumu apjomu 2004. gada 30. aprīlī."

17. Attiecībā uz Regulas Nr. 1782/2003 2004. gada 22. marta otro grozījumu ar Lēmumu 2004/281 šajā regulā tika iekļauts 143.a, 143.b un 143.c pants, kas būtībā atbilst Regulas Nr. 1259/1999 1.a, 1.b un 1.c pantam.

18. Ar minēto 143.a pantu ir noteikts tāds pats tiešo maksājumu grafiks kā ar Regulas Nr. 1259/1999 1.a pantu, savukārt Regulas Nr. 1782/2003, kas grozīta ar Lēmumu 2004/281, 143.c panta 2. punkta pēdējā daļā ir noteikts:

"Kopējais tiešais atbalsts, ko lauksaimniekiem jaunajās dalībvalstīs var piešķirt pēc pievienošanās un saskaņā ar atbilstīgajām ES shēmām, ieskaitot papildu valsts tiešos maksājumus, nepārsniedz tiešā atbalsta līmeni, ko lauksaimnieks būtu varējis saņemt saskaņā ar atbilstīgo ES shēmu, kuru attiecīgajā laikā Kopienā piemēro dalībvalstīm, un kas noteikts uz 2004. gada 30. aprīli."

D – *Regula Nr. 73/2009*

19. Regula Nr. 1782/2003 tika atcelta ar Regulu Nr. 73/2009. Šajā pēdējā regulā ir paredzēts pakāpeniski palielināt tiešo maksājumu samazinājumu atbilstoši modulācijai. Regulas Nr. 73/2009 7. pantā ir iekļauti noteikumi modulācijai ES-15 valstīs. Tajā ir noteikts:

"1. Tiešo maksājumu summu, kas attiecīgajā kalendārajā gadā jāpiešķir lauksaimniekam un pārsniedz EUR 5000, katru gadu līdz 2012. gadam samazina par šādām procentuālajām daļām:

a) 2009. gadā: 7 %;

b) 2010. gadā: 8 %;

c) 2011. gadā: 9 %;

d) 2012. gadā: 10 %;

2. Attiecībā uz summu, kas pārsniedz EUR 300 000, 1. punktā noteiktos samazinājumus palielina par 4 %.

[..]"

20. Regulas Nr. 73/2009 10. pantā ir paredzēti īpaši noteikumi, kas ir piemērojami modulācijai jaunajās dalībvalstīs. Tajā ir noteikts:

"1. Šīs regulas 7. pantu lauksaimniekiem jaunā dalībvalstī piemēro jebkurā kalendārajā gadā tikai tad, ja tiešo maksājumu līmenis, kas piemērojams minētajā dalībvalstī attiecīgajā kalendārajā gadā saskaņā ar 121. pantu, ir vismaz vienāds ar līmeni, ko piemēro dalībvalstīs, kuras nav jaunās dalībvalstis, ņemot vērā visus samazinājumus, ko piemēro saskaņā ar 7. panta 1. punktu.

2. Ja 7. pantu piemēro lauksaimniekiem jaunajā dalībvalstī, procentuālā daļa, ko piemēro saskaņā ar 7. panta 1. punktu, nepārsniedz starpību starp tiešo maksājumu līmeni, ko tiem piemēro saskaņā ar 121. pantu, un līmeni dalībvalstīs, kuras nav jaunās dalībvalstis, ņemot vērā visus samazinājumus, ko piemēro saskaņā ar 7. panta 1. punktu.

[..]”

21. Ar Regulas Nr. 73/2009 121. pantu ir noteikts tiešo maksājumu ieviešanas grafiks jaunajās dalībvalstīs, neieviešot būtiskus grozījumus salīdzinājumā ar iepriekšējām regulām:

“Jaunajās dalībvalstīs, izņemot Bulgāriju un Rumāniju, tiešos maksājumus ievieš saskaņā ar turpmāk paredzēto pieaugumu shēmu, izsakot kā procentuālo daļu no šādu maksājumu apjoma, ko attiecīgajā laikā piemēro pārējās dalībvalstīs, izņemot jaunās dalībvalstis:

— 60 % 2009. gadā,

— 70 % 2010. gadā,

— 80 % 2011. gadā,

— 90 % 2012. gadā,

— 100 % no 2013. gada.

[..]”

22. Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā ir ierobežota VPTM piešķiršana, un sākotnēji tā bija formulēta šādi:

“No 2012. gada kopējais tiešais atbalsts, ko lauksaimniekam jaunajās dalībvalstīs var piešķirt pēc pievienošanās un saskaņā ar atbilstīgiem tiešajiem maksājumiem, ieskaitot visus valsts papildu tiešos maksājumus, nepārsniedz tiešā atbalsta līmeni, ko lauksaimnieks saskaņā ar 7. pantu un kopā ar 10. pantu būtu tiesīgs saņemt kā atbilstīgo tiešo maksājumu, kādu attiecīgajā laikā piemēroja dalībvalstīm, izņemot jaunās dalībvalstis.”

23. Šis noteikums vēlāk tika labots visās oficiālo valodu redakcijās. Saskaņā ar 2010. gada 18. februāra labojumu [14] tā teksts ir šāds:

“Kopējais tiešais atbalsts, ko lauksaimniekam jaunajās dalībvalstīs var piešķirt pēc pievienošanās un saskaņā ar atbilstīgiem tiešajiem maksājumiem, ieskaitot visus valsts papildu tiešos maksājumus, nepārsniedz tiešā atbalsta līmeni, ko lauksaimnieks no 2012. gada, saskaņā ar 7. pantu un kopā ar 10. pantu, būtu tiesīgs saņemt kā atbilstīgo tiešo maksājumu, kādu attiecīgajā laikā piemēroja dalībvalstīm, izņemot jaunās dalībvalstis.”

E – *Īstenošanas lēmums C(2012) 4391*

24. Īstenošanas lēmumā C(2012) 4391, ar kuru atļauj piešķirt valsts papildu tiešos maksājumus Lietuvā par 2012. gadu, ir divi panti, kas ir formulēti šādi:

“*1. pants*

1. Par 2012. gadu Lietuvai ir atļauts piešķirt [VPTM] saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti tās 2012. gada 22. marta pieteikumā.

2. Apjoms, līdz kuram var izmaksāt papildu valsts atbalstu, un attiecīgā papildu valsts atbalsta likme ir noteikti šī lēmuma pielikumā.

14 — OV L 43, 7. lpp.

3. Maksājumiem izmantojamais valūtas maiņas kurss ir tas, kas piemērojams atbilstoši vienotajai platībmaksājuma shēmai, kas ir paredzēta Regulas (EK) Nr. 73/2009 122. pantā piešķirtajiem maksājumiem.

4. Ja lauksaimniekam saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 73/2009 piešķiramā tiešo maksājumu summa, tostarp visi [VPTM], ir lielāka par EUR 5000, summa, kas ir 10 % no kopējās summas, kas ir lielāka par EUR 5000, ir atskaitīta no [VPTM], kas ir piešķiram[s] šim lauksaimniekam saskaņā ar šā lēmuma pielikumu. Samazinājumu palielina par 4 procentu punktiem, ja visu tiešo maksājumu, tostarp visu [VPTM], kopējā summa ir lielāka par EUR 300 000, taču samazinājums attiecas tikai uz to kopējās summas daļu, kas ir lielāka par EUR 300 000 un kuru veido [VPTM].

2. pants

Lēmums ir adresēts Lietuvas Republikai."

III – **Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā**

25. Saņēmusi *Kretingalės kooperatinė ŽŪB* (Kretingales lauksaimniecības kooperatīvā sabiedrība) atbalsta pieteikumus par lauksaimniecības zemi un citām platībām, *Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos* (Lietuvas Lauksaimniecības ministrijas Valsts maksājumu aģentūra; turpmāk tekstā – "*NMA*") 2013. gada 22. maijā pieņēma Lēmumu Nr. 165, ar ko tā piemēroja modulāciju tiešajiem maksājumiem, kurus finansēja Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonds (ELVGF), kā arī VPTM samazinājumu. Minētajā Lēmumā Nr. 165 ir precizēts, ka tas ir pieņemts, piemērojot Regulas Nr. 73/2009 7. panta 1. un 2. punktu, Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 1. panta 4. punktu un Lietuvas valdības 2013. gada 23. janvāra Dekrētu Nr. 55 par valsts papildu tiešajiem maksājumiem 2012. gadam (*nutarimas Nr. 55 "Dėl 2012 metų papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų*", turpmāk tekstā – "valdības Dekrēts Nr. 55").

26. Vēlāk, saņēmusi *B Jakutis* atbalsta pieteikumu par lauksaimniecības zemi un citām platībām, *NMA* 2013. gada 5. jūnijā pieņēma Lēmumu Nr. 2223. Saskaņā ar minēto lēmumu, tā kā tiešo maksājumu, tostarp visu VPTM, kurus *B. Jakutis* saņēma 2012. gadā, kopējais apjoms pārsniedza EUR 5000 (17 264 Lietuvas liti (LTL)), viņam bija piemērojams VPTM samazinājums. Minētajā Lēmumā Nr. 2223 ir precizēts, ka tas ir pieņemts, piemērojot Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 1. panta 4. punktu un valdības Dekrētu Nr. 55.

27. V. Jakutis un *Kretingalės kooperatinė ŽŪB* cēla prasību *Vilniaus apygardos administracinis teismas*, lūdzot atcelt attiecīgi *NMA* 2013. gada 5. jūnija Lēmumu Nr. 2223 un *NMA* 2013. gada 22. maija Lēmumu Nr. 165.

28. B. Jakutis un *Kretingalės kooperatinė ŽŪB* skatījumā Lietuvā nebija nekāda juridiska pamata piemērot tiešo maksājumu modulāciju vai VPTM samazinājumu 2012. gadam. Tie apgalvo, ka saskaņā ar 2003. gada Pievienošanās akta noteikumiem, kamēr faktiski nav konstatēts, ka tiešo maksājumu līmenis un apjoms Lietuvas saimniecībām ir sasnieguši maksājumu līmeni un apjomu ES-15 valstīs, Lietuvas saimniecībām piešķirtajiem tiešajiem maksājumiem nevar tikt piemērota modulācija saskaņā ar Regulas Nr. 73/2009 7. un 10. pantu.

29. NMA iebilda pret *B. Jakutis* un *Kretingalės kooperatinė ŽŪB* prasībām un uzsvēra, ka tās kompetencē nav izvērtēt valdības dekrēta un, it īpaši, Eiropas Komisijas lēmuma tiesiskumu. Savukārt Lietuvas Lauksaimniecības ministrija, trešais lietas dalībnieks pamatlietā, uzsvēra, ka valdības Dekrēts Nr. 55 tika pieņemts, lai īstenotu Regulu Nr. 73/2009 un Īstenošanas lēmumu C(2012) 4391, lai arī tā uzskatīja, ka modulācija un VPTM samazinājums ES-10 valstīm 2012. gadā neesot bijis jāpiemēro.

30. Tā kā radās šaubas par konkrētu Regulas Nr. 73/2009 noteikumu spēkā esamību un interpretāciju, *Vilniaus apygardos administracinis teismas* ar 2014. gada 10. februāra lēmumu nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Saistībā ar tiešo maksājumu līmeņa novērtējumu vecajās un jaunajās Savienības dalībvalstīs saskaņā ar Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punktu, to piemērojot kopsakarā ar minētās regulas 7. un 121. pantu:

a) Vai Regulas Nr. 73/2009 7. panta 1. punkts, to piemērojot kopsakarā ar minētās regulas 10. panta 1. punktu un 121. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka 2012. gadā vecajās Savienības dalībvalstīs tiešo maksājumu līmenis, kas pārsniedz EUR 5000, ir 90 %?

b) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai tas nozīmē, ka 2012. gadā tiešo maksājumu līmenis vecajās un jaunajās Savienības dalībvalstīs nav izlīdzinājies atbilstoši Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta un 121. panta saturam un mērķiem?

c) Vai Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta nobeigums ("ņemot vērā visus samazinājumus, ko piemēro saskaņā ar 7. panta 1. punktu") un Komisijas darba dokuments DS/2011/14/REV2, kurā salīdzināšanas nolūkā ir noteikts cits tiešo maksājumu pamats – jaunajās Savienības dalībvalstīs tiešo maksājumu līmeni nosaka, nepiemērojot modulāciju (90 % saskaņā ar 121. punktu), turpretī vecajās Savienības dalībvalstīs piemēro modulāciju (100 % mīnus 10 % saskaņā ar 7. panta 1. punkta d) apakšpunktu) –, ir pretrunā [2003. gada] Pievienošanās aktam un Savienības tiesību principiem, tostarp tiesiskās paļāvības aizsardzības, labas pārvaldības, godīgas konkurences un nediskriminācijas principiem, kā arī LESD 39. pantā noteiktajiem [KLP] mērķiem?

2) Ņemot vērā Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta un 132. panta 2. punkta pēdējās daļas nobeiguma un Eiropas Savienības tiesību aktu, kas pieņemti uz to pamata, neatbilstību [2003. gada] Pievienošanās aktam un atsevišķiem Savienības tiesību principiem:

a) Vai Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta nobeigums ("ņemot vērā visus samazinājumus, ko piemēro saskaņā ar 7. panta 1. punktu") un minētās regulas 132. panta 2. punkta pēdējās daļas nobeigums ("no 2012. gada, saskaņā ar 7. pantu un kopā ar 10. pantu"), kā arī Komisijas darba dokuments DS/2011/14/REV2 un Komisijas Īstenošanas lēmums (C(2012) 4391) kas ir pieņemti uz iepriekš minēto pantu pamata, ir pretrunā [2003. gada] Pievienošanās aktam, kurā nav paredzēta tiešo maksājumu modulācija un papildu valsts tiešo maksājumu samazinājums jaunajām Savienības dalībvalstīm, un/vai gads, sākot no kura tiek prezumēta tiešo maksājumu izlīdzināšanās jaunajās un vecajās Savienības dalībvalstīs?

b) Vai Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkts un 132. panta 2. punkta pēdējā daļa, kā arī Komisijas darba dokuments DS/2011/14/REV2 un Komisijas Īstenošanas lēmums (C(2012) 4391), ciktāl saskaņā ar to saturu un mērķiem, sākot no 2012. gada tiek veikta tiešo maksājumu modulācija un papildu valsts tiešo maksājumu samazinājums jaunajās Savienības dalībvalstīs, kuras saņem ievērojami mazāku atbalstu nekā vecās Savienības dalībvalstis, ir pretrunā Savienības tiesību principiem, tostarp tiesiskās paļāvības, godīgas konkurences un nediskriminācijas principiem, un [KLP] mērķiem, kuri ir noteikti LESD 39. pantā, un, it īpaši, mērķim paaugstināt lauksaimniecības ražīgumu?

c) Vai grozījums Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā ("no 2012. gada, saskaņā ar 7. pantu un kopā ar 10. pantu"), kas tika izdarīts ar kļūdu labojuma procedūru (OV 2010, L 43, 7. lpp.) (grozījums, ar kuru ir veiktas nevis tehniska rakstura izmaiņas, bet gan grozīts normas saturs pēc būtības – tiek pieņemts, ka tiešie maksājumi jaunajās un vecajās

Savienības dalībvalstīs 2012. gadā izlīdzināsies), ir pretrunā Savienības tiesību principiem, tostarp tiesiskās paļāvības, tiesiskās noteiktības, labas pārvaldības un nediskriminācijas principiem?

d) Vai vārdam "dydis" ["apjoms" vai "līmenis" latviešu valodas redakcijā], kas ir lietots [2003. gada] Pievienošanās akta II pielikuma 6. nodaļas "Lauksaimniecība" A daļas 27. punkta b) apakšpunktā, ir tāda pati nozīme kā Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā lietotajam vārdam "lygis" ["līmenis"]?

3) Vai Komisijas Īstenošanas lēmums (C(2012) 4391) un Komisijas darba dokuments DS/2011/14/REV2, kuri nav publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un kuri nav pamatoti (tie tika pieņemti, vienīgi pamatojoties uz pieņēmumu, ka 2012. gadā tiešo maksājumu līmenis jaunajās un vecajās Savienības dalībvalstīs būs izlīdzinājies), ir pretrunā [2003. gada] Pievienošanās aktam un Savienības tiesību principiem, tostarp tiesiskās paļāvības, tiesiskās paļāvības aizsardzības un labas pārvaldības principiem? Ja tā, vai [minētā] Komisijas Īstenošanas lēmuma 1. panta 4. punkts ir jāatceļ kā pretējs Regulai Nr. 73/2009 un [2003. gada] Pievienošanās aktam?"

31. Rakstveida apsvērumus iesniedza *B. Jakutis* un *Kretingalės kooperatinė ŽŪB*, Lietuvas Republika, Polijas Republika, Eiropas Savienības Padome un Eiropas Komisija, visi, izņemot Polijas Republiku, piedalījās 2015. gada 25. februārī notikušajā tiesas sēdē.

IV – **Analīze**

A – *Ievada apsvērumi*

1) Par prejudiciālo jautājumu, ciktāl tie attiecas uz vispārējiem Savienības tiesību principiem un darba dokumentu DS2011/14/REV2, pieņemamību

32. Iesniedzējtiesa pauž šaubas par dažu Regulas Nr. 73/2009 tiesību normu saderīgumu ar tiesiskās paļāvības aizsardzības, tiesiskās noteiktības, labas pārvaldības, godīgas konkurences un nediskriminācijas principiem, tomēr sīkāk nepaskaidro, kā ar šīm tiesību normām varētu tikt pārkāpti daži no šiem principiem.

33. Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 94. pantu lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāiekļauj to iemeslu izklāsts, kas likuši iesniedzējtiesai šaubīties par noteiktu Savienības tiesību normu interpretāciju vai spēkā esamību, kā arī saikne, ko tā konstatējusi starp šīm tiesību normām un pamatlietā piemērojamajiem valsts tiesību aktiem.

34. Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 267. pantā noteiktā procedūra ir instruments sadarbībai starp Tiesu un dalībvalstu tiesām, ar kuru Tiesa dalībvalstu tiesām sniedz norādes jautājumā par Savienības tiesību interpretāciju, kuras tām vajadzīgas, lai izspriestu tajās izskatāmās lietas. Šajos apstākļos Tiesai principā ir jālemj, ja uzdotie jautājumi skar Savienības tiesību interpretāciju [15].

15 — Spriedums *Meilicke* (C-83/91, EU:C:1992:332, 22. un 24. punkts), kā arī rīkojums *Dhumeaux* un *Cie* u.c. (C-116/05, EU:C:2005:738, 18. un 19. punkts un tajos minētā judikatūra).

35. Tiesa tomēr ir uzsvērusi, ka ir svarīgi, lai valsts tiesa norādītu precīzus iemeslus, kuru dēļ tā ir nolēmusi uzdot jautājumus par Savienības tiesību normu interpretāciju un kuru dēļ tā uzskata, ka ir jāuzdod Tiesai prejudiciāli jautājumi [16]. Tādēļ Tiesa ir nospriedusi, ka valsts tiesai ir vismaz minimāli jāpaskaidro, kāpēc tā ir izvēlējusies konkrētās Kopienu tiesību normas, par kuru interpretāciju tā vaicā, kā arī jāizskaidro saikne, ko tā saskata starp šīm normām un pamatlietā piemērojamajiem valsts tiesību aktiem [17].

36. Man šķiet, ka lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav sniegtas pietiekamas norādes, lai atbilstu šīm prasībām attiecībā uz tiesiskās noteiktības, tiesiskās paļāvības, labas pārvaldības un godīgas konkurences principiem. Attiecībā uz tiesiskās noteiktības, tiesiskās paļāvības un godīgas konkurences principiem iesniedzējtiesa nesniedz nekādus paskaidrojumus par apgalvotajiem šo principu pārkāpumiem.

37. Attiecībā uz labas pārvaldības principu, kuru iesniedzējtiesa īsumā min, atsaucoties uz Īstenošanas lēmumu C(2012) 4391, ir jāatgādina, ka no Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. panta izriet, ka labas pārvaldības princips attiecas uz lietu izskatīšanu Savienības iestādēs un struktūrās un ar to saistītajām kvalitātes prasībām.

38. Īstenošanas lēmums C(2012) 4391 ir pieņemts procedūrā, kurā bija iesaistītas Komisija un Lietuvas Republika. Lietuvas lauksaimnieki šajā procedūrā nav nedz dalībnieki – šajā gadījumā viņi tiktu aizsargāti ar labas pārvaldības principu –, nedz šī īstenošanas lēmuma adresāti. Iesniedzējtiesa tomēr nesniedz paskaidrojumus attiecībā uz apgalvoto labas pārvaldības principa pārkāpumu, kuru Komisija esot izdarījusi attiecībā uz Lietuvas Republiku un kuram varētu būt tiesiskas sekas iesniedzējtiesā izskatāmajā lietā. Turklāt iesniedzējtiesas apsvērumi šajā ziņā drīzāk attiecas uz Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 pamatojumu, kas tiks izvērtēts šo secinājumu 146. un nākamajos punktos.

39. Turklāt iesniedzējtiesa nesniedz nekādus paskaidrojumus par saikni, kas vieno ikvienu no šiem principiem un faktisko situāciju vai piemērojamos valsts tiesību aktus. Bez šādām norādēm nav iespējams definēt konkrēto interpretācijas problēmu, kas varētu tikt aplūkota attiecībā uz ikvienu no Savienības tiesību principiem, kurus iesniedzējtiesa lūdz interpretēt [18].

40. Tāpēc es ierosinu Tiesai konstatēt, ka Tiesai uzdotā pirmā jautājuma c) punkts un otrā jautājuma b) punkts nav pieņemami, ciktāl tie attiecas uz tiesiskās noteiktības, tiesiskās paļāvības, labas pārvaldības un godīgas konkurences principiem. Savukārt nediskriminācijas un vienlīdzīgas attieksmes principi tiks aplūkoti sīkāk šo secinājumu 108. un nākamajos punktos.

41. Attiecībā uz darba dokumentu DS2011/14/REV2 ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru tiesību akti, kas var būt prasības atcelt tiesību aktu priekšmets, ir pasākumi, kas rada saistošas tiesiskās sekas, kuras var skart prasītāja intereses, būtiski mainot tā tiesisko stāvokli [19]. Turklāt principā apstrīdami akti ir pasākumi, ar kuriem galīgi tiek noteikta Komisijas nostāja, noslēdzoties administratīvajai procedūrai, un kuru mērķis ir radīt saistošas tiesiskās sekas, kas var skart prasītāja intereses, izņemot starppasākumus, kuru mērķis ir sagatavot galīgo lēmumu un kuri nerada šādas sekas [20].

16 — Rīkojumi *Laguillaumie* (C-116/00, EU:C:2000:350, 16. punkts un tajā minētā judikatūra), kā arī *Dhumeaux* un *Cie* u.c. (C-116/05, EU:C:2005:738, 21. punkts). Šajā ziņā skat. arī manus secinājumus lietā *Gullotta* un *Farmacia di Gullotta Davide & C.* (C-497/12, EU:C:2015:168, 88.–94. punkts).

17 — Rīkojumi *Laguillaumie* (C-116/00, EU:C:2000:350, 16. punkts un tajā minētā judikatūra), *Hanssens* u.c. (C-75/04, EU:C:2005:53, 9. punkts), kā arī *Dhumeaux* un *Cie* u.c. (C-116/05, EU:C:2005:738, 21. punkts).

18 — Šajā ziņā skat. rīkojumu *Laguillaumie*(C-116/00, EU:C:2000:350, 18. un 19. punkts).

19 — Spriedumi *Sucrimex* un *Westzucker*/Komisija (133/79, EU:C:1980:104, 15. punkts), *IBM*/Komisija (60/81, EU:C:1981:264, 9. punkts), kā arī *Schönberger*/Parlaments (C-261/13 P, EU:C:2014:2423, 13. punkts). Skat. arī ģenerāladvokāta P. Krusa Viljalona [*P. Cruz Villalón*] secinājumus lietā *Gauweiler* u.c. (C-62/14, EU:C:2015:7, 74. punkts).

20 — Spriedumi *Athinaïki Techniki*/Komisija (C-521/06 P, EU:C:2008:422, 42. punkts) un *NDSHT*/Komisija (C-322/09 P, EU:C:2010:701, 48. punkts).

42. Saskaņā ar Komisijas viedokli dalībvalstis ar darba dokumentu DS2011/14/REV2 tika iepazīstinātas jūlijā un oktobrī notikušajās Tiešo maksājumu pārvaldības komitejas sanāksmēs [21]. Faktiski runa ir par Komisijas priekšlikumu attiecībā uz Regulas Nr. 73/2009 132. panta piemērošanu un VPTM piešķiršanas nosacījumiem 2012. gadā.

43. Turpretī galīgais lēmums, kas rada tiesiskās sekas attiecībā uz VPTM piešķiršanu, ir Īstenošanas lēmums C(2012) 4391, ar kuru Komisija ir atļāvusi piešķirt VPTM Lietuvā 2012. gadā. Manuprāt, darba dokuments DS2011/14/REV2 ir sagatavojošs pasākums, kas nerada tiesiskās sekas. Tāpēc tas nevar būt prasības atcelt tiesību aktu priekšmets.

44. Tādējādi arī prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā nevar tikt apstrīdēta tā spēkā esamība, jo Tiesas konstatējums attiecībā uz tā tiesiskumu neradītu tiesiskās sekas [22].

45. Tādēļ es ierosinu Tiesai konstatēt, ka pirmā jautājuma c) punkts, otrā jautājuma a) un b) punkts, kā arī trešais jautājums nav pieņemami, ciktāl tie attiecas uz darba dokumentu DS2011/14/REV2.

2) Par citiem ievada jautājumiem

46. Vispirms ir jānorāda, ka saskaņā ar spriedumu *LAISA* un *CPC España*/Padome [23] tāds pievienošanās akta noteikums, ar kuru atceļ vai groza iestāžu pieņemtos aktus, kāds ir 2003. gada Pievienošanās akta 9. pants, neizraisa noteikumu, uz kuriem tas attiecas, tiesiskuma pārbaudi. Turpretī ar šādu noteikumu ir konkretizēti 2003. gada Pievienošanās akta 7. pantā minētie izņēmumi saistībā ar Pievienošanās akta noteikumu grozīšanas un atcelšanas procedūru [24].

47. Tādējādi tādu atvasināto tiesību normu, kas ir grozītas ar 2003. gada Pievienošanās aktu, tiesiskums var tikt apstrīdēts tikai pārejas posmā.

48. Turpretī, lai arī izskatāmajā lietā attiecīgo Regulas Nr. 73/2009 noteikumu saturs faktiski daļēji ir tāds pats kā Regulas Nr. 1259/1999 noteikumiem, kuri ir grozīti ar 2003. gada Pievienošanās aktu, noteikumi, kuru spēkā esamību apstrīd iesniedzējtiesa, it īpaši 10. panta 1. punkta nobeigums ("ņemot vērā visus samazinājumus, ko piemēro saskaņā ar 7. panta 1. punktu") un 132. panta 2. punkta pēdējās daļas nobeigums ("no 2012. gada, saskaņā ar 7. pantu un kopā ar 10. pantu"), ir ieviesti vēlāk. Tāpēc tie ir pakļauti tiesiskuma pārbaudei.

49. Kā pēdējā ievada piezīme arī ir jānorāda, ka modulācijas sistēma beidza darboties 2012. gadā, bet, lai saglabātu tiešo maksājumu līmeni 2013. kalendārajam gadam 2012. gadam analogā līmenī, ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 671/2012 [25] 2013. kalendārajam gadam tika ieviests pielāgošanas mehānisms, kas rada tādas pašas sekas kā modulācijas un maksimālā apjoma piemērošana. Šajā regulā nav ietvertas īpašas pielāgošanas normas ES-10 valstīm. Turpretī pielāgošanas

21 — Šo sanāksmju protokoli ir pieejami angļu valodā šādā tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/agriculture/committees/direct-payments-pre-2013-reform_en.htm.

22 — Šajā ziņā skat. spriedumu *Friesland Coberco Dairy Foods* (C-11/05, EU:C:2006:312, 40. un 41. punkts), kā arī ģenerāladvokāta P. Krusa Viljalona secinājumus lietā *Gauweiler* u.c. (C-62/14, EU:C:2015:7, 72. punkts). Saskaņā ar minēto spriedumu komitejas, kas izveidota atbilstoši Savienības tiesībām, secinājumi, kas valsts iestādēm nav saistoši, nevar būt spēkā esamības pārbaudes priekšmets procedūrā, kas ir paredzēta LESD 267. pantā.

23 — 31/86 un 35/86, EU:C:1988:211.

24 — Šajā ziņā skat. spriedumu *LAISA* un *CPC España* /Padome (31/86 un 35/86, EU:C:1988:211, 14. punkts).

25 — 2012. gada 11. jūlija Regula, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009 saistībā ar lauksaimniekiem paredzētu tiešo maksājumu piemērošanu attiecībā uz 2013. gadu (OV L 204, 11. lpp.).

mehānisms nav piemērojams Bulgārijas un Rumānijas lauksaimniekiem, jo saskaņā ar 2005. gada Pievienošanās aktā [26] paredzēto pakāpeniskas ieviešanas mehānismu tiešo maksājumu līmenis Bulgārijā un Rumānijā ir zemāks par tiešo maksājumu līmeni, kas 2013. gadā piemērojams citās dalībvalstīs, pielāgojot maksājumus lauksaimniekiem pārejas posmā [27].

50. Šo secinājumu turpinājumā es vispirms kopā izskatīšu pirmā prejudiciālā jautājuma divus pirmos apakšjautājumus, kas attiecas uz Regulas Nr. 73/2009 7. panta 1. punktu, 10. panta 1. punktu un 121. pantu. Pirmā jautājuma c) punkts, otrā jautājuma a) un b) punkts un trešais jautājums attiecas uz konkrētu Regulas Nr. 73/2009 un Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 noteikumu, it īpaši attiecībā uz 2003. gada Pievienošanās akta, LESD 39. panta un dažu vispārējo Savienības tiesību principu, spēkā esamību. Šo secinājumu 88. punktā minēto iemeslu dēļ pirmā jautājuma c) punkts un otrā jautājuma a) un b) punkts ir jāizskata kopā. Otrā jautājuma c) punkts attiecas uz Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta, redakcijā, kas publicēta 2010. gada 18. februāra labojumā, spēkā esamību, un otrā jautājuma d) punkts ir par divu jēdzienu, kas lietuviešu valodā attiecīgi ir lietoti 2003. gada Pievienošanās aktā un Regulā Nr. 73/2009, nozīmi. Šie jautājumi un trešais jautājums ir jāaplūko atsevišķi – tādā secībā, kādā tos uzdevusi iesniedzējtiesa.

B – *Par pirmā prejudiciālā jautājuma a) un b) punktu*

51. Pirmā jautājuma a) un b) punktā iesniedzējtiesa būtībā vaicā Tiesai, vai tiešo maksājumu līmenis ES-15 valstīs 2012. gadā bija 90 % un vai tas nozīmē, ka tiešo maksājumu līmenis ES-10 valstīs 2012. gadā bija sasniedzis tādu pašu līmeni kā ES-15 valstīs Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta izpratnē. Ja tiešo maksājumu līmenis ES-10 valstīs sasniedza tādu pašu tiešo maksājumu līmeni kā ES-15 valstīs, tas nozīmētu, ka ES-10 valstīs 2012. gadā būtu jāpiemēro modulācija Regulas Nr. 73/2009 7. un 10. panta noteikumu izpratnē.

1) Par lietas dalībnieku argumentāciju

52. B. Jakutis un *Kretingalės kooperatinė ŽŪB*, kā arī Lietuvas valdība uzskata, ka tiešo maksājumu līmenis ES-15 valstīs 2012. gadā nebija 90 %, lai arī tiešo maksājumu līmenis ES-10 valstīs bija 90 %. Tas nozīmējot, ka tiešo maksājumu līmenis ES-10 valstīs 2012. gadā nebija sasniedzis tādu pašu tiešo maksājumu līmeni kā ES-15 valstīs. Saskaņā ar šo lietas dalībnieku viedokli tikai tiešo maksājumu līmenis, kas pārsniedza EUR 5000, bija 90 % no attiecīgā līmeņa ES-15 valstīs, un modulācija bija piemērojama tikai tad, ja lauksaimniekam faktiski samaksātā summa pārsniedza EUR 5000. Tātad ES-15 valstīs vispārējais maksājumu līmenis esot pārsniedzis 90 %.

53. Turpretī Polijas valdība un Komisija uzskata, ka tiešo maksājumu līmenis ES-15 valstīs 2012. gadā bija 90 % un ka 2012. gadā tiešo maksājumu līmenis ES-15 valstīs un ES-10 valstīs bija vienāds.

2) Par jēdzienu "tiešo maksājumu līmenis"

54. Lai varētu atbildēt uz pirmā prejudiciālā jautājuma a) un b) punktu, ir jānosaka Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punktā iekļautā formulējuma "tiešo maksājumu līmenis" nozīme. Lai arī šim formulējumam ir būtiska nozīme, piemērojot modulācijas shēmu ES-10 valstīs, Savienības tiesību aktos, kuros reglamentēta modulācija, tā nav definēta.

26 — 2005. gada 21. jūnija Akts par Bulgārijas Republikas un Rumānijas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV L 157, 203. lpp.).

27 — Regulas Nr. 671/2012 preambulas 2. un 7. apsvērums.

55. Saskaņā ar Komisijas viedokli Regulas Nr. 73/2009 10. pants un attiecīgie 2003. gada Pievienošanās akta noteikumi ir balstīti nevis uz atbalsta nominālo apjomu, bet "kopējo" apjomu salīdzinājumu. Komisija norādīja, ka šī pieeja esot piemērota, lai salīdzinātu atbalsta kopapjomu, pieņemot Lēmumu 2009/444[28]. It īpaši šī lēmuma 3. pantā un III pielikumā ir noteiktas modulācijas rezultātā iegūtās summas jaunajām dalībvalstīm 2012. gadam. Turklāt saskaņā ar Komisijas viedokli minētā lēmuma tiesiskumu ir apstiprinājusi Vispārējā tiesa spriedumā Polija/Komisija[29], netieši atzīstot, ka kopējo atbalsta līmeņu salīdzinājums esot pamatots.

56. Vispirms ir jānorāda, ka lieta, kurā tika pasludināts minētais spriedums Polija/Komisija, attiecās uz modulācijas rezultātā gūto ietaupījumu sadali starp dalībvalstīm. Šajā lietā Polijas Republika drīzāk centās pierādīt, ka 2012. gadā tai *bija piemērojama* modulācija, lai varētu izmantot modulācijas rezultātā iegūtās summas. Tāpēc interpretācija attiecībā uz modulācijas piemērošanas nosacījumiem ES-10 valstīs 2012. gadā šajā lietā katrā ziņā netika apstrīdēta. Šis spriedums, manuprāt, nebūtu jāanalizē tādējādi, ka Vispārējā tiesa būtu apstiprinājusi šo interpretāciju, vismaz veidā, kas skartu izskatāmo lietu.

57. Regulas Nr. 73/2009 10. pantā minētais formulējums "tiešo maksājumu līmenis" pirmoreiz tika ieviests ar Regulu Nr. 583/2004, ar kuru tostarp tika grozīta Regula Nr. 1782/2003. Ar pirmo minēto regulu Regulā Nr. 1782/2003 tika iekļauts 12.a pants, kas reglamentē modulāciju ES-10 valstīs.

58. Savukārt Regulas Nr. 73/2009 121. pantā lietotais formulējums "šādu maksājumu apjoms" un Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā lietotais formulējums "kopējais tiešais atbalsts [tiešā atbalsta apjoms]" ir minēti jau 2003. gada Pievienošanās akta II pielikuma 6. nodaļas 27. punkta b) apakšpunktā, kas it īpaši attiecas uz Regulas Nr. 1259/1999 1.a un 1.c pantu[30].

59. Ar Regulas Nr. 1259/1999 1.a pantu bija paredzēts ES-10 valstīs ieviest atbalsta shēmas saskaņā ar pieauguma tabulu, izsakot to kā procentuālu daļu "no šādu maksājumu apjoma, ko attiecīgajā laikā piemēro Kopienā un ko nosaka 2004. gada 30. aprīlī". Šīs regulas 1.c pants attiecās uz VPTM, kuru kopējais apjoms kopā ar tiešajiem maksājumiem "nepārsniedz tiešā atbalsta līmeni, ko lauksaimnieks būtu varējis saņemt saskaņā ar atbilstīgo [Savienības] shēmu, kuru attiecīgajā laikā Kopienā piemēro dalībvalstīm, un kas noteikts uz 2004. gada 30. aprīli"[31]. Tomēr šajos noteikumos lietotais jēdziens "līmenis" nav definēts Savienības tiesību aktos, kas reglamentē tiešos maksājumus un VPTM.

60. Jāizpēta, vai attiecīgo tiesību normu fragmentiem – "tiešā atbalsta līmenis, ko lauksaimnieks būtu tiesīgs saņemt kā atbilstīgo tiešo maksājumu, kādu attiecīgajā laikā piemēroja dalībvalstīm, izņemot jaunās dalībvalstis", "tiešā atbalsta līmenis, ko lauksaimnieks būtu varējis saņemt saskaņā ar atbilstīgo ES shēmu, kuru attiecīgajā laikā Kopienā piemēro dalībvalstīm, un kas noteikts uz 2004. gada 30. aprīli" – ir viena un tā pati nozīme. Divi pirmie fragmenti, šķiet, attiecas uz tiešo maksājumu vispārējo līmeni, bet trešais – uz tiešo maksājumu, kurus ir tiesīgs saņemt ikviens lauksaimnieks, individuālo līmeni.

28 — Skat. šo secinājumu 7. zemsvītras piezīmi.

29 — T-333/09, EU:T:2012:449.

30 — Attiecībā uz dažādajiem jēdzieniem, kas izmantoti šo regulu lietuviešu valodas redakcijā, skat. šo secinājumu 134.–142. punktu.

31 — Šī panta formulējums Regulā Nr. 73/2009 ir ticis nedaudz grozīts salīdzinājumā ar 2003. gada Pievienošanās akta formulējumu. Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļa ir formulēta šādi: "tiešā atbalsta līmeni, ko lauksaimnieks būtu tiesīgs saņemt kā atbilstīgo *tiešo maksājumu*, *kādu attiecīgajā laikā piemēroja* dalībvalstīm, izņemot jaunās dalībvalstis".

61. Tā kā modulācijas piemērošanas un tiešo maksājumu samazinājuma ES-10 valstīs mērķi ir vienādi – nodrošināt, ka tiešo maksājumu un VPTM, kurus saņem lauksaimnieki ES-10 valstīs, līmenis nepārsniedz tiešo maksājumu, kurus saņem lauksaimnieki ES-15 valstīs, līmeni –, Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā minētais jēdziens "tiešā atbalsta līmenis", manuprāt, var tikt lietots, lai interpretētu Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punktā minēto jēdzienu "tiešo maksājumu līmenis" [32].

62. Saskaņā ar Komisijas viedokli "phasing-in" mehānisms ir balstīts uz "kopējo tiešo maksājumu līmeņu" salīdzinājumu. Šī konstatējuma priekšnosacījums ir, ka ES-15 valstīs jau pastāv kopējs tiešo maksājumu līmenis. Tāpēc ir jāaplūko ES-15 valstīs piemērojamais tiešo maksājumu līmenis.

63. Piemēram, no Komisijas ziņojuma par tiešo maksājumu sadalījumu lauksaimniekiem dalībvalstīs par 2005. finanšu gadu [33] izriet, ka pēc ES-10 valstu pievienošanās lauksaimniekiem piešķirto maksājumu kopējais apjoms ievērojami atšķiras pat ES-15 valstīs.

64. Tādējādi ir skaidrs, ka maksājumu "līmenis" nevarētu atbilst atbalsta kopējam *apjomam* vai atbalsta *nominālajai vērtībai*. Faktiski, ja līmenis atbilstu apjomam, ES-15 valstīs nevarētu pastāvēt kopējais līmenis. Kā ir uzsvērusi Komisija, šajā ziņā, manuprāt, ir skaidrs, ka tiešo maksājumu līmeņu salīdzinājuma ES-15 valstīs un ES-10 valstīs priekšnosacījums ir, lai šīm dalībvalstu grupām vērā ņemtie līmeņi būtu "kopēji", izņemot katrai dalībvalstij paredzēto individuālo maksājumu apjomus.

65. Lai arī formulējums "tiešo maksājumu līmenis" neattiecas uz tiešo maksājumu apjomu, manuprāt, tomēr var secināt, ka tajā ir atsauce uz *piešķiramo tiešo maksājumu aprēķina metodēm* [34].

66. Ja mēs piekristu šādai interpretācijai, varētu secināt, ka tiešo maksājumu līmenis ES-10 valstīs atbilst tiešo maksājumu līmenim ES-15 valstīs vismaz tad, kad ES-10 valstīs un ES-15 valstīs tiek izmantotas tādas pašas tiešo maksājumu piešķiršanas metodes.

67. Atsauce uz "tiešā atbalsta līmeni, ko lauksaimnieks būtu varējis saņemt *saskaņā ar atbilstīgo [Savienības] shēmu*, kuru *attiecīgajā laikā* Kopienā *piemēro* dalībvalstīm, un kas noteikts uz 2004. gada 30. aprīli" [35], kas iekļauta 2003. gada Pievienošanās akta II pielikuma 6. nodaļas 27. punkta b) apakšpunktā saistībā ar Regulas Nr. 1259/1999 1.c pantu, apstiprina šo interpretāciju, kas ietver tiešo maksājumu shēmu vai tiešo maksājumu piešķiršanas metožu salīdzinājumu. Tātad ir jāaplūko tiešo maksājumu aprēķina metodes.

3) Par tiešo maksājumu aprēķina metodēm ES-15 valstīs un ES-10 valstīs

68. Lai salīdzinātu tiešo maksājumu aprēķina metodes, vispirms ir jāaplūko situācija ES-15 valstīs un šo metožu attīstība.

32 — Jānorāda, ka dažās valodu redakcijās šajā ziņā Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punktā un 132. panta 2. punkta pēdējā daļā (it īpaši igauņu un somu valodu redakcijās) ir izmantoti dažādi formulējumi, kamēr daudzās citās valodu redakcijās ir lietots viens un tas pats formulējums. Atgādināšu, ka, ja Savienības tiesību normu formulējums dažādās valodu redakcijās atšķiras, attiecīgā tiesību norma ir jāinterpretē saskaņā ar tiesiskā regulējuma, kura sastāvdaļa tā ir, vispārējo sistēmu un mērķi (spriedums *Ivansson* u.c. C-307/13, EU:C:2014:2058, 40. punkts). Tāpēc šīs atsevišķās valodu atšķirības nevar ietekmēt šo konstatējumu attiecībā uz Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta interpretāciju.

33 — Ziņojumi ir pieejami angļu valodā šādās tīmekļa vietnēs: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-funding/beneficiaries/direct-aid/pdf/annex1-2005_en.pdf un http://ec.europa.eu/agriculture/cap-funding/beneficiaries/direct-aid/pdf/annex2-2005_en.pdf.

34 — Izmantojot dažādas metodes, ir iespējams klasificēt un noteikt atbalsta līmeni lauksaimniecībai Pasaules Tirdzniecības organizācijā (PTO) un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā (ESAO). Šīs metodes, it īpaši kopējais atbalsta rādītājs (*AMS*, angļu valodā "Aggregate Measurement of Support") un paredzētais atbalsts ESAO ražotājiem (*PSE*, angļu valodā "Producer Support Estimate"), var tikt izmantotas, lai salīdzinātu un klasificētu atbalsta līmeņus dažādās valstīs. Tomēr šīs dažādās sistēmas ir izveidotas dažādiem mērķiem un tajās tiek iegūti ļoti atšķirīgi rezultāti (šajā ziņā skat. pētījumu, ko veikusi Effland A., "Classifying and Measuring Agricultural Support: Identifying Differences Between the WTO and OECD Systems", EIB-74, US Department of Agriculture, Economic Research Service, 2011. gada marts; pieejams šādā tīmekļa vietnē: http://www.ers.usda.gov/media/129064/eib74.pdf). Šīs sistēmas pašas par sevi nevar tikt izmantotas, lai interpretētu Regulā Nr. 73/2009 lietoto jēdzienu "līmenis".

35 — Mans izcēlums.

69. Regulas Nr. 1259/1999 pielikumā ir uzskaitītas dažādas tiešo maksājumu shēmas, kas tika piemērotas ES-15 valstīs pirms 2003. gadā veiktās KLP reformas [36]. Ar Regulu Nr. 1782/2003 ir ieviesta vienreizējo maksājumu shēma (turpmāk tekstā – "VMS"), proti, no ienākumiem atsaistīta sistēma lauku saimniecībām, kas, nemainot faktiski izmaksātās summas lauksaimniekiem, ir apvienojušas konkrētu skaitu esošu tiešo maksājumu kā vienreizējo maksājumu, kurš ir noteikts, pamatojoties uz iepriekšējām tiesībām atsauces laikposmā, kuras ir pielāgotas, lai ņemtu vērā ar *Agenda 2000* ieviesto pasākumu pilnīgu īstenošanu un ar Regulu Nr. 1782/2003 noteiktos atbalsta apjoma grozījumus [37].

70. Saistībā ar VMS dalībvalstīm bija vairākas iespējas noteikt shēmas un iespējamus pilnīgas atsaistīšanas izņēmumus. Ieviešot VMS, dalībvalstis varēja izvēlēties vienu no trim galvenajiem tiesību uz maksājumu summas aprēķina modeļiem, proti, "vēsturisko modeli", kas ir balstīts uz maksājumiem, kurus individuālais lauksaimnieks ir saņēmis atsauces laikposmā un kas dod tiesības saņemt atšķirīgu atbalsta apjomu par hektāru, "reģionālo modeli", kurā tiek ņemti vērā visi reģionā saņemtie maksājumi, kas vēlāk tiek sadalīti uz to hektāru skaitu, par kuriem pienākas maksājums, un "jaukto modeli", kurā ir apvienoti šie abi modeļi un kurš var būt vai nu "statisks", vai "dinamisks" [38]. Ar Regulu Nr. 73/2009 bija vēlme pagarināt tiešā atbalsta atsaistīšanas termiņu un tika vienkāršota VMS darbība.

71. Tā kā ES-15 valstis, kurām visām ir jāpiemēro VMS, ir izvēlējušās dažādus tiešo maksājumu aprēķina modeļus, ir acīmredzami, ka tiešo maksājumu aprēķina metodes, kuras piemēro šīs valstis, arī ir dažādas, lai arī tās visas ir piesaistītas vienai tiešo maksājumu shēmai [39]. Tomēr, tā kā Regulas Nr. 73/2009 10. pants ir balstīts uz premisu par tiešo maksājumu "kopējo" līmeni ES-15 valstīs, šādam līmenim obligāti jāvar pastāvēt, lai arī ir šādas aprēķina metožu atšķirības.

72. Attiecībā uz piemērojamo shēmu ES-10 valstīs no 2003. gada Pievienošanās akta II pielikuma 6 nodaļas 27. punkta b) apakšpunkta, kas attiecas uz Regulā Nr. 1259/1999 iekļauto 1.b pantu, izriet, ka ES-10 valstis varēja izvēlēties jaunu pārejas posma shēmu, proti, VPMS, kas ir piemērojama tikai jaunajās dalībvalstīs.

73. 2003. gada Pievienošanās aktā ierosinātais VPMS piemērošanas posms līdz 2006. gada beigām un pēc jauno dalībvalstu pieprasījuma bija pagarināms divreiz uz vienu gadu. Tā kā saskaņā ar 2003. gada Pievienošanās aktu tiešo maksājumu "phasing-in" ES-10 valstīs turpinājās līdz 2013. gadam, saskaņā ar šī paša akta noteikumiem tiešo maksājumu pamatshēmai [40] ES-10 valstīs un ES-15 valstīs bija jābūt tādai pašai ilgu laiku pirms "phasing-in" posma beigām 2013. gadā. Tomēr no Regulas

36 — Jāatgādina, ka KLP reforma tika īstenota paralēli pievienošanās sarunām ar ES-10 valstīm.

37 — Regulas Nr. 1782/2003 preambulas 24. un 25. apsvērums.

38 — Skat. Komisijas dokumentu attiecībā uz VMS, kas ir atrodams latviešu valodā šādā tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/agriculture/direct-support/pdf/factsheet-single-area-payment-scheme_lv.pdf. Par dažādām shēmām, kas tika ieviestas 28 dalībvalstīs skat. karti šādā tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/agriculture/direct-support/images/map-direct-payments_en.gif.

39 — Šajā shēmā dalībvalstīm ir atstāta liela rīcības brīvība attiecībā uz izvēli. Tādējādi, kā ir norādīts doktrīnā, "ja ņem vērā Padomes Regulu [Nr. 1782/2003], kā arī visus piemērošanas noteikumus, kopumā ir 500 panti un 50 pielikumi, kas attiecas uz divām "atsaistītajām shēmām" (vienreizējais maksājums un vienkāršota shēma jaunajām dalībvalstīm"), septiņpadsmit sasaistītajām shēmām (no kurām sešas ir pārejas posma shēmas), diviem atsaistītajiem modeļiem (vēsturiskais un reģionālais), sešiem reģionu veidošanas veidiem (pamatojoties uz vēsturisko, vienreizējo, jaukto, statisko vai dinamisko modeli un variants jaunajām dalībvalstīm), atsaistīšanas iespēju attiecībā uz piemaksām par pienu, diferencēšanas iespēju pastāvīgajām ganību platībām un zālaugu platībām, 10 daļējas sasaistīšanas iespējām attiecībā uz konkrētu ražošanu, iespējamu atsaistīšanas nepiemērošanu trīs gadu pārejas posmā, iespēju neatsaistīt dažas atbalsta shēmas un, *dulcis in fundo*, visbeidzot, vismaz desmit dažādiem tiesību uz maksājumiem veidiem saistībā ar vienreizējo maksājumu shēmu" (Bianchi, D., *La politique agricole commune (PAC). Toute la PAC, rien d'autre que la PAC*, Bruylant, Brisele, 2006, 294. lpp.).

40 — Proti, shēma pirms izdarītā samazinājuma, it īpaši saskaņā ar "phasing-in" vai modulāciju.

Nr. 1782/2003 143.b panta 9. punkta, kas ir grozīts ar 2003. gada Pievienošanās aktu, kas pielāgots ar Lēmumu 2004/281, izriet, ka VPMS piemērošanas laikposms sākumā tika pagarināts līdz 2010. gada beigām, un no Regulas Nr. 73/2009 122. panta 3. punkta izriet, ka tas vēlāk tika pagarināts līdz 2013. gada 31. decembrim [41].

74. No ES-10 valstīm tikai Maltas Republika un Slovēnijas Republika ir nolēmušas piemērot VMS – tā ir shēma, kas ir piemērojama arī ES-15 valstīs. Citas ES-10 valstis joprojām piemēro VPMS – shēmu, kas nav pieejama ES-15 valstīm.

75. Tādējādi, ja tiek pieņemta interpretācija, saskaņā ar kuru šie tiešo maksājumu "līmeņi" norāda uz piešķiramo tiešo maksājumu aprēķina metodēm, tiešo maksājumu līmeņu salīdzinājuma veikšana kļūst sarežģītāka, jo piešķiršanas metodes ir atšķirīgas, it īpaši, ciktāl atbalsta shēmas ir atšķirīgas, kā 2012. gadā tas bija vairākumā ES-15 valstu un ES-10 valstu.

76. Tomēr, kā esmu norādījis šo secinājumu 71. punktā, tā kā kopējam tiešo maksājumu līmenim ES-15 valstīs ir jāvar pastāvēt atšķirīgos VMS modeļos, var arī secināt, ka VMS un VPMS ir analogas, lai veiktu tiešo maksājumu līmeņu salīdzinājumu.

77. Šādu interpretāciju atbalsta Regulas Nr. 73/2009 vispārējā sistēma. Šajā regulā ES-10 valstīm ir nodrošināta iespēja turpināt piemērot VPMS līdz 2013. gada beigām. Turpretī saskaņā ar šīs regulas 121. pantu šīm dalībvalstīm no 2013. gada joprojām būtu jāsasniedz 100 % līmenis, kas piemērojams šiem maksājumiem dalībvalstīs, kas nav jaunās dalībvalstis. No tā izriet, ka abas shēmas ir analogas, lai salīdzinātu tiešo maksājumu līmeni, un tātad tikai apstāklis, ka lielākā daļa ES-10 valstu ir izvēlējušās tiešo maksājumu shēmu, kas atšķiras no ES-15 valstīs izmantotās shēmas, nevarētu izslēgt iespēju salīdzināt kopējos līmeņus.

78. Tagad ir jāpārbauda, vai tiešo maksājumu līmenis ES-10 valstīs 2012. gadā bija vismaz vienāds ar tiešo maksājumu līmeni, kas ir piemērojams ES-15 valstīs Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta izpratnē.

4) Par tiešo maksājumu līmeņu salīdzinājumu 2012. gadā

79. Būtisks jautājums, lai salīdzinātu tiešo maksājumu līmeņus, ir par to, vai, lai noteiktu tiešo maksājumu līmeņus ES-15 valstīs 2012. gadā, ir jāņem vērā apstāklis, ka ES-15 valstīs modulācija tiek piemērota tikai tiešajiem maksājumiem, kas ir lielāki par EUR 5000.

80. Komisija uzsver, ka maksimālā apjoma EUR 5000 apmērā piemērošanas sekas esot nominālas, jo dažādās ES-15 valstīs minētā maksimālā apmēra piemērošanas praktiskās sekas esot atšķirīgas. Turklāt saskaņā ar Komisijas viedokli ES-15 valstīs, kā arī ES-10 valstīs piemērojamo tiešo maksājumu līmeņu salīdzinājums ir veikts *ex ante*. Tādējādi esot praktiski neiespējami ņemt vērā tiešo maksājumu, kas ir mazāki par EUR 5000, sekas ES-15 valstīs, lai noteiktu, vai 2012. gadā modulācija tika piemērota ES-10 valstīs.

41 — Pat pēc šīs dienas dalībvalstis, kas piemēro VPMS saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulas (ES) Nr. 1307/2013, ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 637/2008 un Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009 (OV L 347, 608. lpp.), 36. pantu, var nolemt turpināt piemērot minēto shēmu līdz 2020. gada 31. decembrim. Saskaņā ar Komisijas 2014. gada 13. novembra informācijas paziņojumu attiecībā uz dalībvalstu lēmumiem par jaunas tiešo maksājumu shēmas ieviešanu (Decisions taken by Member States for the implementation of the new direct support system; pieejams angļu valodā šādā tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/agriculture/direct-support/direct-payments/docs/implementation-decisions-ms_en.pdf) visas desmit dalībvalstis, kas piemēro VPMS, tostarp Bulgārijas Republika un Rumānija, ir nolēmušas turpināt piemērot šo shēmu līdz 2020. gadam.

81. Šajā ziņā, kā jau esmu konstatējis, tiešo maksājumu līmenis attiecas uz tiešo maksājumu aprēķina metodi. Modulācijas sistēmā metode ir tāda, ka, piemērojot modulāciju, tiek samazināti tikai tie tiešie maksājumi, kas pārsniedz EUR 5000. Tas ir acīmredzami, ka visās ES-15 valstīs daži lauksaimnieki saņem tiešos maksājumus, kas ir mazāki par EUR 5000, kuriem šī iemesla dēļ modulācija netiek piemērota. Tādējādi, ja, lai noteiktu tiešo maksājumu līmeni, būtu jāņem vērā maksimālais apjoms EUR 5000 apmērā, tiešo maksājumu kopējais līmenis faktiski būtu lielāks par 90 %, jo ES-15 valstu lauksaimniekiem, kas saņem maksājumus, kas ir mazāki par EUR 5000, izmaksātā atbalsta līmenis joprojām ir 100 %.

82. Tomēr šāda interpretācija būtu pretrunā Regulas Nr. 73/2009 vispārējai sistēmai. Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punktā ietvertā norāde "ņemot vērā visus samazinājumus, ko piemēro saskaņā ar 7. panta 1. punktu" un Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punktā ietvertā norāde "no 2012. gada, saskaņā ar 7. pantu un kopā ar 10. pantu" tika iekļautas regulā, lai arī modulācijas sistēmu bija jāturpina piemērot līdz 2012. gada beigām un tiešo maksājumu līmenim ES-10 valstīs bija jāsasniedz 100 % no tiešajiem maksājumiem, kas ir piemērojami ES-15 valstīs 2013. gadā.

83. Tādējādi man šķiet, un Komisija to apstiprina, ka Regulas Nr. 73/2009 10. pantā un 132. panta 2. punkta pēdējā daļā ir skaidri paredzēts, ka 2012. gads ir pirmais – un, tā kā modulāciju beidza piemērot 2012. gadā, – un vienīgais kalendārais gads, kurā obligātā modulācija bija piemērojama ES-10 valstīs [42].

84. Lai arī maksimālais apjoms EUR 5000 apmērā ietekmēja tiešo maksājumu līmeņa noteikšanu, izraisot to, ka, ja tiešo maksājumu līmenis ES-15 valstīs 2012. gadā būtu lielāks par 90 %, modulāciju ES-10 valstīs joprojām nebūtu varēts piemērot 2012. gadā, jo pirms modulācijas posma beigām tikai šajā gadā tiešo maksājumu līmeņi varēja būt izlīdzinājušies [43]. Šajos apstākļos likumdevējam nebūtu bijis nekāda iemesla iekļaut Regulas Nr. 73/2009 10. panta 2. un 3. punkta noteikumus, ne arī Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punktā minēt 2012. gadu. Tāpēc pienākumam ņemt vērā ES-15 valstīs piemēroto modulāciju, lai salīdzinātu līmeņus, nebūtu nekāda iemesla pastāvēt.

85. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz pirmā prejudiciālā jautājuma a) un b) punktu atbildēt, ka Regulas Nr. 73/2009 7. panta 1. punkts, 10. panta 1. punkts un 121. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiešo maksājumu līmenis, kas bija piemērojams ES-15 valstīs 2012. gadā, bija 90 % no tiešo maksājumu kopapjoma un ka tiešo maksājumu līmenis jaunajās ES-10 valstīs 2012. gadā bija vienāds ar tiešo maksājumu līmeni ES-15 valstīs.

C – *Par pirmā prejudiciālā jautājuma c) punktu un otrā prejudiciālā jautājuma a) un b) punktu*

86. Ar sava pirmā jautājuma c) punktu iesniedzējtiesa jautā, vai apstāklis, ka tiešo maksājumu salīdzinājums tiek veikts, balstoties uz atšķirīgiem pamatiem, jo tiešo maksājumu līmenis ES-10 valstīs ticis novērtēts, nepiemērojot modulāciju, savukārt līmenis ES-15 valstīs ir noteikts pēc modulācijas piemērošanas, pamato secinājumu, ka Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta nobeiguma noteikumi ir pretrunā 2003. gada Pievienošanās aktam, kā arī konkrētiem vispārējiem Savienības tiesību principiem un KLP mērķiem.

42 — 2013. gadam ieviestais pielāgošanas mehānisms tomēr ES-10 valstīs ir piemērojams bez īpašiem noteikumiem (skat. šo secinājumu 49. punktu).

43 — Tā kā modulācijas procentuālā daļa 2011. gadā ES-15 valstīm bija tikai 9 % un tiešo maksājumu līmenis ES-10 valstīs bija 80 % no ES-15 valstīm piemērojamā līmeņa, ir skaidrs, ka tiešo maksājumu līmeņi 2011. gadā ES-15 valstīs un ES-10 valstīs vēl bija ļoti atšķirīgi.

87. Atgādināšu – šo secinājumu 85. punktā jau esmu apstiprinājis, ka Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkts kopsakarā ar minētās regulas 7. panta 1. punktu ir jāinterpretē tādējādi, ka līmeņu salīdzinājums faktiski ir jāveic, balstoties uz iesniedzējtiesas minētajiem pamatiem. Tātad pirmā jautājuma c) punkts attiecas uz Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta nobeiguma spēkā esamību, ņemot vērā 2003. gada Pievienošanās aktu, norādītos Savienības tiesību principus un KLP mērķus.

88. Tāpēc uz šo jautājumu ir jāatbild, aplūkojot to kopā ar otrā jautājuma a) un b) punktu, kas arī attiecas uz Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta spēkā esamību. Turklāt otrā jautājuma a) un b) punkts attiecas uz Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta beigu daļas, kā arī Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 spēkā esamību. Tā kā Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējās daļas piemērošana ir atkarīga no tās 10. panta – lai piemērotu VPTM samazinājumu, arī ir jāveic tiešo maksājumu līmeņu salīdzinājums, pamatojoties uz Regulas Nr. 73/2009 7. un 10. pantu [44] –, visi šie jautājumi ir jāaplūko kopā, vispirms izskatot 2003. gada Pievienošanās aktu un vēlāk attiecīgi KLP mērķus un vispārējos tiesību principus.

89. Atgādināšu, ka šo secinājumu 40. un 45. punktā es ierosināju Tiesai konstatēt, ka šie jautājumi ir daļēji nepieņemami, ciktāl tie attiecas uz tiesiskās noteiktības, tiesiskās paļāvības, labas pārvaldības un godīgas konkurences principiem, kā arī darba dokumentu DS2011/14/REV2. Tāpēc attiecībā uz vispārējiem tiesību principiem es aplūkošu tikai nediskriminācijas un vienlīdzīgas attieksmes principu.

1) Par 2003. gada Pievienošanās aktu

90. B. Jakutis un *Kretingalės kooperatinė ŽŪB* apgalvo, ka Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta nobeigums un 132. panta 2. punkta pēdējās daļas nobeigums, kā arī Īstenošanas lēmums C(2012) 4391 ir pretrunā 2003. gada Pievienošanās aktam, ar kuru neesot paredzēta nedz tiešo maksājumu modulācija, nedz VPTM samazinājums ES-10 valstīs, nedz arī gads, no kura ir prezumēts, ka tiešie maksājumi ES-15 un ES-10 valstīs izlīdzināsies. Savukārt Komisija uzskata, ka pienākums ņemt vērā jebkuru samazinājumu, kas ir veikts saskaņā ar Regulas Nr. 73/2009 7. panta 1. punktu, bija jānosaka, lai saglabātu līdzsvaru starp 2003. gada Pievienošanās aktā paredzētajiem atbalsta līmeņiem un nodrošinātu obligātās modulācijas atbilstību 2003. gada Pievienošanās akta noteikumiem.

91. Tā ir taisnība, ka obligātās modulācijas piemērošana lauksaimniekiem ES-10 valstīs 2003. gada Pievienošanās aktā nebija paredzēta. Modulācija ir jauns pasākums, kas, īstenojot KLP reformu, ir ieviests ar Regulu Nr. 1782/2003 pēc 2003. gada Pievienošanās akta pieņemšanas. Regulas Nr. 1782/2003 12.a pants, kurā reglamentēta modulācija ES-10 valstīs, Regulai Nr. 1782/2003 tika pievienots vēlāk ar Regulu Nr. 583/2004.

92. Vienīgie 2003. gada Pievienošanās akta noteikumi, kuros ir netieša atsauce uz tiešo maksājumu līmeņu salīdzinājumu, ir Regulas Nr. 1259/1999 1.a un 1.c pants, uz kuriem attiecas 2003. gada Pievienošanās akta II pielikuma 6. nodaļas 27. punkts, kura formulējums ir minēts iepriekš [45].

93. Regulas Nr. 1259/1999 1.a pantā ir ietverts tikai tas, ka 2013. gadā tiešo maksājumu līmenis ES-10 valstīs būs 100 % apmērā no tiešo maksājumu līmeņa ES-15 valstīs, kamēr minētās regulas 1.c pantā ir skaidri parādīta griba novērst, ka ES-10 valstīs piemērotās shēmas, tostarp VPTM piešķiršanas rezultātā, tiešo maksājumu līmenis pārsniegtu līmeni, kas izriet no ES-15 valstīs piemērotās shēmas. Lai arī saskaņā ar šo 1.c pantu kopējais tiešā atbalsta *apjoms*, kas var tikt samaksāts lauksaimniekam ES-10 valstīs, ieskaitot VPTM, nepārsniedz tiešā atbalsta *līmeni*, kuru viņam būtu tiesības saņemt

44 — Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta beigu daļā ir iekļauta norāde "no 2012. gada, saskaņā ar 7. pantu un kopā ar 10. pantu".

45 — Skat. šo secinājumu 59. punktu.

saskaņā ar atbilstīgo ES-15 valstīs piemērojamo shēmu, manuprāt, ir skaidrs, ka minētajā 1.c pantā ir ietverts tiešo maksājumu *līmeņu* salīdzinājums. Tādējādi, kad tiešo maksājumu līmeņi ES-15 un ES-10 valstīs ir vienādi, atsevišķam lauksaimniekam piešķiramais VPTM *apjoms* ES-10 valstīs ir jāsamazina, lai iespējamās izmaiņas atbilstu ES-15 valstu līmenim.

94. Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jāpārbauda attiecīgo Regulas Nr. 73/2009 noteikumu spēkā esamība atbilstoši 2003. gada Pievienošanās aktam, sākumā aplūkojot minētās regulas 10. panta 1. punktu.

95. Jānorāda, ka Regulas Nr. 1259/1999 1.a pantā, kas attiecas uz 2003. gada Pievienošanās aktu, nav paredzēts, ka tiešo maksājumu līmenis ES-10 valstīs līdz 2013. gadam nevarētu sasniegt tiešo maksājumu līmeni ES-15 valstīs, bet tikai tas, ka 100 % apmērs ir jāsasniedz 2013. gadā. Turpretī, lai gan tiešo maksājumu līmenis ES-15 valstīs līdz 2013. gadam var arī būt mazāks par 100 %, līmeņu izlīdzināšanos ES-15 un ES-10 valstīs ir iespējams sasniegt vēl līdz 2013. gadam.

96. Tādējādi, tā kā, pirmkārt, 2003. gada Pievienošanās aktam nav pretrunā, ka tiešo maksājumu līmenis ES-15 un ES-10 valstīs varētu izlīdzināties līdz 2013. gadam un, otrkārt, tā kā saskaņā ar 2003. gada Pievienošanās aktu tiešā atbalsta līmenis, ieskaitot VPTM, ES-10 valstīs nevar pārsniegt tiešo maksājumu līmeni ES-15 valstīs, ar 2003. gada Pievienošanās aktu, manuprāt, ir saderīga tiešo maksājumu līmeņa samazinājuma ES-15 valstīs ņemšana vērā, lai salīdzinātu līmeņus.

97. Atgādināšu, ka modulācija, kas ir piemērojama ES-10 valstīs 2012. gadā, ņemot vērā šo salīdzinājumu, kas ir veikts uz citiem pamatiem – pēc modulācijas ES-15 valstīs un pirms modulācijas ES-10 valstīs –, nav identiska modulācijai, kas piemērojama ES-15 valstīs, bet attiecas tikai uz summām, kas ir lielākas par EUR 300 000 [46]. Šī modulācijas piemērošanas metode ES-10 valstīs ļauj ne tikai novērst, ka, piemērojot modulāciju 2012. gadā ES-15 valstīs, tiešo maksājumu līmenis ES-15 valstīs būtu mazāks nekā tiešo maksājumu līmenis ES-10 valstīs, bet arī novērst, ka ES-10 valstīs piemērotā modulācija 2012. gadā izraisītu tiešo maksājumu līmeņa samazinājumu ES-10 valstīs tik lielā mērā, ka to līmenis būtu mazāks par tiešo maksājumu līmeni ES-15 valstīs.

98. Tādējādi Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkts šajā ziņā ir saderīgs ar 2003. gada Pievienošanās aktu.

99. Attiecībā uz Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējās daļas saderīgumu ar 2003. gada Pievienošanās aktu ir jānorāda, ka šajā pantā ir skaidra atsauce uz 2012. gadu, lai ņemtu vērā Regulas Nr. 73/2009 7. un 10. pantā paredzēto modulāciju.

100. Kā esmu norādījis iepriekšējos punktos, pienākums ņemt vērā modulāciju ES-15 valstīs, lai 2012. gadā piemērotu Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punktā paredzēto modulāciju ES-10 valstīs, ir saderīgs ar 2003. gada Pievienošanās aktu. Šo pašu iemeslu dēļ pienākums ņemt vērā modulāciju 2012. gadā, piešķirot VPTM, ir saderīgs ar 2003. gada Pievienošanās aktu. Tas ir nepieciešams, lai novērstu, ka tiešo maksājumu un VPTM kopējais līmenis varētu pārsniegt tiešo maksājumu līmeni ES-15 valstīs.

101. Tādējādi 2003. gada Pievienošanās aktam nav pretrunā tieša norāde uz gadu, no kura tāds tiešo maksājumu samazinājums kā modulācija ir piemērojams ES-10 valstīs gadījumā, ja ir izlīdzinājušies tiešo maksājumu līmeņi ES-15 un ES-10 valstīs, kas, manuprāt, notika 2012. gadā.

46 — Šī interpretācija tieši izriet no Regulas Nr. 73/2009 10. panta 2. punkta, kura spēkā esamība šajā tiesvedībā nav apstrīdēta. Saskaņā ar darba dokumentu DS2011/14/REV2 2012. gadā starpība starp tiešo maksājumu līmeni, kas izriet no "phasing-in" mehānisma ES-10 valstīs, un tiešo maksājumu līmeni ES-15 valstīs, ņemot vērā jebkuru saskaņā ar minētās regulas 7. panta 1. punktu veiktu samazinājumu, bija vienāda ar nulli, jo līmeņi ES-15 valstīs un ES-10 valstīs bija 90 % apmērā. Tā kā procentu daļa, kas ir jāņem vērā, bija vienāda ar nulli, modulācijas likme summām no EUR 5000 līdz EUR 300 000 arī bija nulle. Tādējādi progresīvās modulācijas likme, proti, par 4 procentu punktiem palielinātais samazinājums summām, kas ir lielākas par EUR 300 000, ir 4 %.

102. Visbeidzot, Īstenošanas lēmumā C(2012) 4391 ir apstiprināta Komisijas piedāvātā Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējās daļas interpretācija un šī panta piemērošana VPTM, kas tika piešķirti Lietuvā 2012. gadā. Tāpēc, lai izvērtētu šī lēmuma spēkā esamību, ir jāpārbauda, vai šī Komisijas interpretācija ir pareiza.

103. Darba dokumentā DS2011/14/REV2, uz kuru atsaucas Komisija Īstenošanas lēmumā C(2012) 4391, ir ietverti sīki paskaidrojumi attiecībā uz modulāciju un rīcību saistībā ar VPTM samazinājumu ES-10 valstīs 2012. gadā. Saskaņā ar šo darba dokumentu VPTM samazinājums tiek piemērots atšķirīgi dalībvalstīs, kas piemēro VPMS, un dalībvalstīs, kas piemēro VMS [47].

104. Ar Regulas Nr. 73/2009 132. panta 5. punktu dalībvalstīm, kuras piemēro VPMS, ir atļauts noteikt finanšu līdzekļu kopapjomu konkrētām nozarēm [48]. Kā norāda Komisija, minētais finanšu līdzekļu kopapjoms nozarēm atbilst starpībai starp atbalsta kopapjomu konkrētajā nozarē, kas izriet no Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pirmās daļas a) vai b) apakšpunkta piemērošanas (proti, 100 % no ES-15 dalībvalstīm piešķirtā atbalsta saskaņā ar a) apakšpunktu, kas ir piemērojams šajā kontekstā), no vienas puses, un tiešo maksājumu, kas būtu pieejami tajā pašā nozarē Lietuvā par to pašu gadu saskaņā ar VPMS, kopapjomu, no otras puses.

105. Kā uzskata Komisija, piemērojot modulāciju ES-10 valstīs, kas piemēro VPMS, lauksaimniekiem, kuri saņēma tiešos maksājumus un VPTM, kuru kopējā summa bija mazāka par EUR 5000, netika piemērots VPTM samazinājums, jo ES-15 dalībvalstu lauksaimnieki saskaņā ar Regulas Nr. 73/2009 7. panta 1. punktu saņēma "atbrīvojumu" no modulācijas, ja tiešie maksājumi bija mazāki par EUR 5000. Ja maksājumu kopapjoms, kuru lauksaimniekam ir tiesības saņemt, pārsniedz EUR 5000, VPTM daļa, kas pārsniedz EUR 5000, ir jāsamazina par 10 %, jo šis samazinājums ir jāpiemēro saskaņā ar Regulas Nr. 73/2009 7. panta 1. punkta d) apakšpunktu, veicot modulāciju. Ja visu maksājumu kopapjoms pārsniedz EUR 300 000, VPTM daļa, kas ir lielāka par EUR 300 000, ir jāsamazina par papildu 4 procentu punktiem.

106. Šī interpretācija, manuprāt, ir saderīga ar 2003. gada Pievienošanās aktu. Šī aprēķina metode ļauj nodrošināt ES-15 valstīs piemērotās obligātās modulācijas saderīgumu ar 2003. gada Pievienošanās akta mērķiem, tomēr nesamazinot maksājumu līmeni, ko ES-10 valstīs veido tiešie maksājumi un VPTM, tādējādi, ka tas būtu zemāks par ES-15 valstīs piemērojamo tiešo maksājumu līmeni. Tā kā ES-10 valstīs papildus tiešajiem maksājumiem tiek piešķirti VPTM, manuprāt, visas summas, kas pārsniedz EUR 5000, ir jāsamazina proporcionāli modulācijai ES-15 valstīs, lai saglabātu līdzsvaru starp ES-15 valstīs piešķirtajiem tiešajiem maksājumiem, no vienas puses, un tiešajiem maksājumiem un VPTM, kas tiek piešķirti ES-10 valstīs, no otras puses.

107. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, manuprāt, ir skaidrs, ka Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta un 132. panta 2. punkta pēdējās daļas noteikumu, kā arī Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 pārbaudē atbilstoši 2003. gada Pievienošanās aktam nav ticis konstatēts neviens elements, kas varētu skart šo noteikumu un šī lēmuma spēkā esamību.

47 — Īstenošanas lēmums C(2012) 4391 attiecas tikai uz Lietuvas Republiku, kas piemēro VPMS. Tātad šīs interpretācijas, kas jau izriet no darba dokumenta DS2011/14/REV2, analīze attiecas uz sekām ES-10 valstīs, kas piemēro VPMS.

48 — Komisijas skatījumā šī uz atsevišķām nozarēm vērstā pieeja tika piemērota 2012. gadā visās dalībvalstīs, kas bija izvēlējušās VPMS, tostarp Lietuvas Republikai. Saskaņā ar šīs iestādes viedokli, īstenojot VPMS, VPTM piemīt savas īpatnības, jo tie ļauj dalībvalstīm atbalstīt nozares, kas pretējā gadījumā minētajās dalībvalstīs nesaņemtu atbalstu. Kad dalībvalsts izvēlas VPMS, visi maksājumi, kas tiek veikti, īstenojot atbilstošas Eiropas atbalsta shēmas, tiek apkopoti, lai tos sadalītu vienādās daļās, ņemot vērā to hektāru skaitu, par kuriem var piešķirt atbalstu, tādējādi visi lauksaimnieki visā valstī var saņemt vienotu summu par hektāru. Tomēr saskaņā ar VMS veiktie maksājumi ir diferencētāki, jo dalībvalsts dažām nozarēm var piešķirt daudz lielāku atbalstu, diferencējot apjomu saistībā ar tiesībām uz maksājumiem.

2) Par nediskriminācijas un vienlīdzīgas attieksmes principiem

108. B. Jakutis un *Kretingalės kooperatinė ŽŪB* apgalvo, ka, ciktāl saskaņā ar attiecīgo tiesību aktu un noteikumu formulējumu un mērķiem tiešo maksājumu modulācija un VPTM samazinājums 2012. gadā tika piemēroti ES-10 valstu lauksaimniekiem, kas saņem ievērojami mazāku tiešo atbalstu nekā ES-15 valstu lauksaimnieki, šie tiesību akti un noteikumi esot pretrunā Savienības tiesību principiem un KLP mērķiem. Turpretī Komisija atgādina, ka, ciktāl ES-10 valstis piemēro "phasing-in" mehānismu, to situācija nav identiska ES-15 valstu situācijai.

109. Vispirms ir jāatgādina, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 20. un 21. pantā noteiktais nediskriminācijas un vienlīdzīgas attieksmes princips ir Savienības tiesību vispārējs princips, saskaņā ar kuru līdzīgas situācijas nav aplūkojamas atšķirīgi un dažādas situācijas savukārt nav aplūkojamas vienādi, ja vien šāda pieeja nav objektīvi pamatota [49]. Iespējama vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpuma atšķirīgas attieksmes piemērošanas dēļ gadījumā tādējādi tiek pieņemts, ka attiecīgajām situācijām ir jābūt salīdzināmām visos tām raksturīgajos aspektos [50].

110. Lietas dalībnieki ir pauduši divus atšķirīgus viedokļus par nediskriminācijas principa pārkāpumu. Pirmkārt, *B. Jakutis* un *Kretingalės kooperatinė ŽŪB* uzskata, ka citu pamatu piemērošana, salīdzinot tiešos maksājumus, esot izraisījusi nepamatotu samazinājumu ES-10 valstīs 2012. gadā un esot parādījusi, ka *salīdzināmas situācijas* tikušas aplūkotas atšķirīgi. Otrkārt, Lietuvas valdība apgalvo, ka nediskriminācijas princips esot pārkāpts, jo ES-10 valstīs un ES-15 valstīs izmaksātā summa par hektāru objektīvi atšķiras, šīm valstu grupām esot *dažādās situācijās*, tāpēc pret tām neesot jābūt vienlīdzīgai attieksmei, piemērojot modulāciju identiski.

111. Manuprāt, abi šie apgalvojumi ir kļūdaini.

112. Izskatāmā lieta nav "klasiska" lieta saistībā ar diskrimināciju. Vispirms atšķirīga attieksme pret ES-15 valstīm un ES-10 valstīm izriet no primārajām tiesībām, it īpaši no 2003. gada Pievienošanās akta, kura mērķis ir noteikt ES-10 valstīm pielāgošanas Savienības tiesībām noteikumus, kas ir labvēlīgāki vai nelabvēlīgāki salīdzinājumā ar ES-15 valstīm piemērojamo *acquis communautaire*. Tādējādi attiecībā uz nediskriminācijas principu šīs divas dalībvalstu grupas nav salīdzināmās situācijās "klasiskās" judikatūras izpratnē.

113. Tiesai ir bijusi iespēja konstatēt, ka lauksaimniecības situācija ES-10 valstīs būtiski atšķīrās no situācijas ES-15 valstīs, kas pamatoja Savienības atbalsta shēmu pakāpenisku piemērošanu, it īpaši saistībā ar tiešā atbalsta shēmām, lai neietekmētu noritošo vajadzīgo pārstrukturēšanu lauksaimniecības nozarē šajās ES-10 valstīs. ES-10 valstis nav situācijā, kas ir salīdzināma ar ES-15 valstu, kas izmanto tiešā atbalsta shēmas bez ierobežojumiem, situāciju, un tas neļauj veikt iedarbīgu salīdzinājumu [51].

49 — Spriedumi *Akzo Nobel Chemicals* un *Akcros Chemicals*/Komisija (C-550/07 P, EU:C:2010:512, 54. un 55. punkts un tajos minētā judikatūra), *IBV & Cie* (C-195/12, EU:C:2013:598, 49. un 50. punkts), kā arī *Feakins* (C-335/13, EU:C:2014:2343, 47. punkts).

50 — Spriedumi *Arcelor Atlantique* un *Lorraine* u.c. (C-127/07, EU:C:2008:728, 25. punkts), *IBV & Cie* (C-195/12, EU:C:2013:598, 51. punkts), kā arī *Feakins* (C-335/13, EU:C:2014:2343, 49. punkts).

51 — Šajā ziņā skat. spriedumus Polija/Padome (C-273/04, EU:C:2007:622, 87. un 88. punkts), kā arī Polija/Komisija (C-335/09 P, EU:C:2012:385, 100. un 101. punkts).

114. Tādējādi jākonstatē, ka vismaz līdz "phasing-in" posma beigām ES-10 valstis ir situācijā, kas nav salīdzināma ar ES-15 valstu situāciju. Pirmkārt, ES-10 valstis saņem tiešos maksājumus, kas atbilst procentu daļām, saskaņā ar grafiku, kas sākotnēji tika noteikts 2003. gada Pievienošanās aktā, un, otrkārt, tās var piešķirt VPTM, savukārt šādas iespējas nav ES-15 valstīm [52]. Tādējādi atšķirīgās ES-15 valstu un ES-10 valstu situācijas tieši izriet no 2003. gada Pievienošanās akta noteikumiem.

115. Turklāt ir lietderīgi atgādināt, ka, lai arī 2012. gadā modulācija ir piemērojama ES-10 valstīm, procentu daļa, kas ir jāņem vērā modulācijā, ir ierobežota ar starpību starp tiešo maksājumu līmeni ES-10 valstīs, kas izriet no "phasing-in" mehānisma, un tiešo maksājumu līmeni ES-15 valstīs, ņemot vērā samazinājumu, kas veikts saskaņā ar Regulas Nr. 73/2009 7. panta 1. punktu (proti, modulāciju ES-15 valstīs). Darba dokumentā DS2011/14/REV2 Komisija ir secinājusi, ka, tā kā starpība 2012. gadā ir 0 %, "pamata" modulācija ES-10 valstīs nav piemērojama. ES-10 valstīs ir piemērojama tikai tā sauktā "pakāpeniskā" modulācija, proti, modulācija, kas ir piemērojama tiešajiem maksājumiem, kuri pārsniedz EUR 300 000. Tāpēc modulācija 4 % apmērā attiecas tikai uz tiešajiem maksājumiem, kas pārsniedz EUR 300 000.

116. Manuprāt, šāda interpretācija attiecībā uz modulācijas piemērošanu ES-10 valstīs 2012. gadā, kas tieši izriet no Regulas Nr. 73/2009 10. panta 2. punkta, ir pareiza. Tātad apgalvojums, ka modulācija esot tikusi piemērota identiski ES-10 valstīs un ES-15 valstīs, nav pareizs.

117. Tā kā ES-10 valstīm ir iespēja piešķirt VPTM un tā kā visas ES-10 valstis, kuras piemēro VPMS, ir izvēlējušās uz nozarēm vērstu pieeju VPTM piešķiršanā [53] – kas kopā ar VPMS piemērošanu padara gandrīz neiespējamu salīdzinājumu starp ES-10 valstīs piešķirtajiem tiešajiem maksājumiem un VPTM, no vienas puses, un ES-15 valstīs piešķirtajiem tiešajiem maksājumiem, no otras puses, – tiešo maksājumu līmeņi ES-15 valstīs nebūtu pretstatāmi tiešajiem maksājumiem un VPTM ES-10 valstīs, lai izvērtētu iespējamo nediskriminācijas principa un vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu attiecībā uz VPTM samazinājumu.

118. Katrā ziņā jebkurš salīdzinājums ir neefektīvs, ja ES-15 valstu un ES-10 valstu situācijas nav salīdzināmas un ja tās nav jāaplūko identiski. Turklāt tās ir 2003. gada Pievienošanās akta tiešas sekas, bet 2003. gada Pievienošanās akta kā primāro tiesību normu tiesiskums nevar tikt apstrīdēts.

119. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, manuprāt, ir skaidrs, ka pārbaudē attiecībā uz nediskriminācijas un vienlīdzīgas attieksmes principu Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta un 132. panta 2. punkta pēdējās daļas noteikumos, kā arī Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 noteikumos, kas attiecas uz Regulas Nr. 73/2009 132. panta interpretāciju, nav ticis konstatēts neviens elements, kas varētu skart šo noteikumu un šī lēmuma spēkā esamību.

52 — Jānorāda, ka ES-10 valstis, kas piemēro VPMS, ir saglabājušas iespēju piešķirt papildu atbalstu arī *pēc* "phasing-in" posma beigām. Regulas Nr. 671/2012 preambulas astotais apsvērums ir formulēts šādi: "Jaunajām dalībvalstīm bija atļauts piešķirt valsts papildu tiešos maksājumus, jo minētajās dalībvalstīs pakāpeniski ieviesa [VPTM]. Šādas iespējas vairs nebūs 2013. gadā, kad grafiks pakāpeniskai tiešo maksājumu ieviešanai jaunajās dalībvalstīs būs izpildīts. Jaunajās dalībvalstīs, kuras piemēro [VPMS], [VPTM] ir bijusi būtiska nozīme, atbalstot lauksaimnieku ienākumus konkrētās nozarēs. [..] Šajā sakarā un lai izvairītos no tā, ka 2013. gadā pēkšņi un ievērojami tiek samazināts atbalsts tām nozarēm, kuras līdz 2012. gadam ir guvušas labumu no [VPTM] un [..] no valsts atbalsta, ir lietderīgi minētajās dalībvalstīs paredzēt iespēju 2013. gadā ar Komisijas atļauju lauksaimniekiem piešķirt pārejas posma valsts atbalstu." Iespēja piešķirt šo pārejas posma valsts atbalstu tika pagarināta ar Regulu Nr. 1307/2013 laikposmā no 2015. līdz 2020. gadam.

53 — Skat. šo secinājumu 104. punktu.

3) Par KLP mērķiem

120. Attiecībā uz LESD 39. pantā minētajiem KLP mērķiem ir jāatgādina, ka Savienības likumdevējam KLP jomā ir plaša rīcības brīvība, kas atbilst politiskajai atbildībai, kura tam ir piešķirta ar LESD 40. un 43. pantu. Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka šajā jomā pieņemta pasākuma tiesiskumu var ietekmēt vienīgi šāda pasākuma acīmredzamā neatbilstība mērķim, ko cenšas īstenot kompetentā iestāde [54]. Līdz ar to Tiesai ir jāpārbauda tikai tas, vai saistībā ar attiecīgo pasākumu nav pieļauta acīmredzama kļūda vai pilnvaru pārsniegšana, kā arī, vai attiecīgā iestāde nav acīmredzami pārsniegusi savas rīcības brīvības robežas [55].

121. Ņemot vērā atšķirīgo situāciju ES-15 valstīs un ES-10 valstīs, kā arī principu, saskaņā ar kuru kopējam tiešo maksājumu un VPTM līmenim ES-10 valstīs nebūtu jāpārsniedz tiešo maksājumu līmenis ES-15 valstīs, kas tieši izriet no 2003. gada Pievienošanās akta, man nešķiet, ka Savienības likumdevējs būtu pieļāvis acīmredzamu kļūdu vērtējumā vai būtu acīmredzami pārsniedzis savas rīcības brīvības robežas, pieņemot Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta nobeigumu un 132. panta 2. punkta pēdējās daļas nobeigumu, kā arī Īstenošanas lēmumu C(2012) 4391.

122. Faktiski, kā esmu norādījis, pienākums ņemt vērā ES-15 valstīs piemērojamo obligāto modulāciju, lai salīdzinātu tiešo maksājumu līmeņus 2012. gadā, manuprāt, drīzāk ir obligāts nosacījums, lai nodrošinātu ar 2003. gada Pievienošanās aktu paredzēto tiešo maksājumu līmeņu līdzsvaru.

123. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, manuprāt, ir skaidrs, ka Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta un 132. panta 2. punkta pēdējās daļas noteikumu, kā arī Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 pārbaudē, ņemot vērā KLP mērķus, nav ticis konstatēts neviens elements, kas varētu skart šo noteikumu un šī lēmuma spēkā esamību.

D – *Par otrā prejudiciālā jautājuma c) punktu*

124. Ar sava otrā jautājuma c) punktu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai ar Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējo daļu, tās redakcijā, kas publicēta 2010. gada 18. februāra labojumā, nav pārkāpti Savienības tiesību principi, it īpaši principi, kas skar tiesiskās paļāvības aizsardzību, tiesisko noteiktību, labu pārvaldību un nediskrimināciju, ciktāl ar minēto grozījumu, publicējot labojumu, netika izdarīts tehnisks labojums, bet gan grozījums pēc būtības.

125. Lai izvērtētu, vai 2010. gada 18. februāra labojums ir tikai tehniskas kļūdas labojums, kas neietekmē Regulas Nr. 73/2009 saturu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās formulējums, bet arī tās konteksts un mērķi, kādus iecerēts sasniegt ar tiesisko regulējumu, kurā tā ietilpst [56].

54 — Spriedumi *Bavaria* un *Bavaria Italia* (C-343/07 P, EU:C:2009:415, 81. punkts) un *Panellinios Syndesmos Viomichanion Metapoiisis Kapnou* (C-373/11, EU:C:2013:567, 40. punkts).

55 — Spriedumi *Jippes* u.c. (C-189/01, EU:C:2001:420, 80. punkts), Spānija/Komisija (C-304/01, EU:C:2004:495, 23. punkts), *Unitymark* un *North Sea Fishermen's Organisation* (C-535/03, EU:C:2006:193, 55. punkts), *Bavaria* un *Bavaria Italia* (C-343/07, EU:C:2009:415, 82. punkts), kā arī *Panellinios Syndesmos Viomichanion Metapoiisis Kapnou* (C-373/11, EU:C:2013:567, 41. punkts).

56 — Spriedums *Premis Medical* (C-273/09, EU:C:2010:809, 30. punkts).

126. Komisijas skatījumā runa ir par tehniskas kļūdas labojumu. No šīs pēdējās apsvērumiem izriet, ka Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta labojums visās oficiālajās valodās tika izdarīts ar 2010. gada 18. februāra labojumu. Minētā 132. panta 2. punkta pēdējā daļā tās sākotnējā redakcijā, kas formulēta visās oficiālajās valodās, neapšaubāmi, bija iekļauta norāde uz 2012. gadu, taču minētā norāde dažās valodu redakcijās [57] atradās teikuma sākumā, bet citās [58] – teikuma beigās, kas ir pilnīgi nepiemērota vieta.

127. Franču valodas redakcija, tāpat kā lietuviešu valodas redakcija, pieder pirmajai valodu redakciju kategorijai, kurā pirms grozījuma izdarīšanas gads bija norādīts teikuma sākumā. Izdarītais grozījums ir šāds:

"No 2012. gada kopējais tiešais atbalsts, ko lauksaimniekam jaunajās dalībvalstīs var piešķirt pēc pievienošanās un saskaņā ar atbilstīgiem tiešajiem maksājumiem, ieskaitot visus valsts papildu tiešos maksājumus, nepārsniedz tiešā atbalsta līmeni, ko lauksaimnieks *no 2012. gada*, saskaņā ar 7. pantu un kopā ar 10. pantu, būtu tiesīgs saņemt kā atbilstīgo tiešo maksājumu, kādu attiecīgajā laikā piemēroja dalībvalstīm, izņemot jaunās dalībvalstis [[59]]."

128. Turpretī angļu valodas redakcijā un visās citās valodu redakcijās, kas pieder otrajai valodu redakciju grupai, Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējās daļas noteikums tika labots, pārvietojot norādi uz 2012. gadu, kas atradās teikuma beigās:"The total direct support which a farmer may be granted in the new Member States after accession under the relevant direct payment, including all complementary national direct payments, shall not exceed the level of direct support a farmer would be entitled to receive under the corresponding direct payment then applicable to the Member States in the Member States other than the new Member States, from 2012, taking into account, *from 2012*, the application of Article 7 in conjunction with Article 10 [[60]]."

129. Jānorāda, kā to dara Komisija, ka norāde uz 2012. gadu teikuma sākumā nozīmētu, ka Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļa varētu tikt interpretēta tādējādi, ka aizliegums – saskaņā ar kuru ES-10 valstu lauksaimnieki nevar saņemt lielākus maksājumus par tiem, kas ir piemērojami ES-15 valstīs, – attiektos *tikai* uz 2012. gadu. Šī interpretācija būtu acīmredzami kļūdaina un nesaderīga ar 2003. gada Pievienošanās akta noteikumiem.

130. Lai arī Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta noteikuma labojums tika izdarīts visās valodu redakcijās, sākotnējās tiesību normas spāņu, čehu, dāņu, igauņu, grieķu, angļu, itāļu, latviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu un zviedru valodu redakcijas tomēr parāda Eiropas likumdevēja gribu. Manuprāt, ir acīmredzami, ka norādes uz 2012. gadu vietas maiņa attiecīgajā teikumā nav tikai tehnisks labojums un tas nav arī juridiskas saistības grozījums pēc būtības.

131. Tāpēc ar labojumu izdarītais grozījums ir vienkāršas materiālas kļūdas labojums, kas neskar piemērojamā tiesību akta saturu, un tādējādi Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā nav pieļauts nekāds prettiesiskums.

57 — It īpaši bulgāru, vācu, franču, lietuviešu un holandiešu valodu redakcijās.

58 — Spāņu, čehu, dāņu, igauņu, grieķu, angļu, itāļu, latviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu un zviedru valodu redakcijās.

59 — Mans izcēlums un mans svītrojums. 2010. gada 18. februāra labojumā lietuviešu valodas redakcijā (OV L 43, 7. lpp.) bija pieļauta kļūda. Lai arī norāde uz 2012. gadu tika iekļauta tiesību normas beigās, teikuma sākumā tā netika svītrota. Šī iemesla dēļ Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējās daļas lietuviešu valodas redakcija bija jālabo otrreiz 2013. gada 15. maijā (OV L 130, 60. lpp.).

60 — Mans izcēlums un mans svītrojums.

E – *Par otrā prejudiciālā jautājuma d) punktu*

132. Ar sava otrā jautājuma d) punktu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai vārda "dydis" lietuviešu valodā ("apjoms" vai "līmenis" latviešu valodas redakcijā), kas lietots 1.c pantā, uz kuru attiecas 2003. gada Pievienošanās akta II pielikuma 6. nodaļas 27. punkta b) apakšpunkts, nozīme ir tāda pati kā Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā lietotajam vārdam "lygis" ("līmenis" latviešu valodas redakcijā).

133. Atgādināšu, ka ar 2003. gada Pievienošanās akta II pielikuma 6. nodaļas 27. punkta b) apakšpunktu Regulā Nr. 1259/1999 it īpaši tika iekļauts 1.c pants.

134. Vispirms ir jānorāda, ka iesniedzējtiesa nedz savā prejudiciālajā jautājumā, nedz arī citviet lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav precizējusi, uz kuru minētā 1.c panta punktu vai daļu tā atsaucas. Regulas Nr. 1259/1999 1.c pantā faktiski ir desmit punkti un vārds "dydis" šajā pantā ir lietots vairākkārt [61]. Lai arī vārds "lygis" ir minēts prejudiciālajā jautājumā, atsaucoties uz Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējo daļu, tas ir lietots minētajā 1.c pantā.

135. Tomēr, manuprāt, ir iespējams interpretēt jautājumu, lai sniegtu uz to lietderīgu atbildi.

136. Attiecībā uz Regulas Nr. 73/2009 132. panta izstrādi ir jāatgādina, ka ar šo pantu būtībā ir noteikti tādi paši noteikumi kā ar Regulas Nr. 1782/2003 143.c pantu, kurā paredzētie pasākumi savukārt ir pārņemti no Regulas Nr. 1259/1999 1.c panta.

137. Ņemot vērā šo izstrādi un otrā prejudiciālā jautājuma d) punktu, ar kuru ir paredzēts veikt vārda "dydis" un Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā lietotā vārda salīdzinājumu, manuprāt, vārds "dydis", uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa sava otrā jautājuma d) punktā, ir tas pats, kas ir iekļauts Regulas Nr. 1259/1999 1.c panta 2. punkta pēdējā daļā.

138. Jānorāda, ka attiecīgais lietuviešu jēdziens, kas lietots Regulas Nr. 1782/2003 143.c panta 2. punkta beigu daļā, ir "dydis", kas ir lietots arī Regulas Nr. 1259/1999 1.c panta 2. punkta beigu daļā. Tātad šis jēdziens tika grozīts, tikai pieņemot Regulu Nr. 73/2009, kuras 132. panta 2. punkta pēdējā daļā ir lietots jēdziens "lygis".

139. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru vienā no Savienības tiesību normas valodu redakcijām lietotais formulējums nevar būt vienīgais pamats šīs tiesību normas interpretācijai vai arī tam nevar tikt piešķirta prioritāra nozīme salīdzinājumā ar pārējo valodu redakcijām. Savienības tiesību normas ir interpretējamas un piemērojamas vienveidīgi, ņemot vērā visu Savienības oficiālo valodu redakcijas. Gadījumā, ja Savienības tiesību normas teksts dažādu valodu redakcijās atšķiras, attiecīgā norma ir jāinterpretē saistībā ar tā tiesiskā regulējuma vispārējo struktūru un mērķi, kurā šī norma ietilpst [62].

140. Daudzās valodu redakcijās, izņemot lietuviešu valodas redakciju, gan Regulas Nr. 1259/1999 1.c panta 2. punkta beigu daļā, gan Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā (katrā ziņā spāņu, dāņu, vācu, igauņu, angļu, franču, itāļu, portugāļu, somu un zviedru valodu redakcijās) lietotie jēdzieni būtībā ir identiski abās regulās.

141. Turklāt Regulas Nr. 73/2009 preambulas apsvērumos nav nekādu norāžu uz šo grozījumu. Gluži pretēji, šīs regulas preambulas 48. apsvērumā ir tikai minēts, ka ir "jāsaglabā noteikumi šādu [VPTM] piešķiršanai".

61 — Vārds "dydis" pats par sevi vai arī tā deklinētā forma "dydžio".

62 — Skat. it īpaši spriedumu *Ivansson* u.c. (C-307/13, EU:C:2014:2058, 40. punkts).

142. Tāpēc, manuprāt, ir acīmredzams, ka Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā lietotie jēdzieni lietuviešu valodas redakcijā nemaina šīs daļas nozīmi salīdzinājumā ar agrāko regulu pantu nozīmi. Šo konstatējumu apstiprina apstāklis, ka Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā ir iekļauti pasākumi, uz kuriem attiecas 2003. gada Pievienošanās akta II pielikuma 6. nodaļas 27. punkta b) apakšpunkts.

143. Tādējādi es ierosinu Tiesai uz otrā prejudiciālā jautājuma d) punktu atbildēt, ka vārda "dydis", kas ir lietots Regulas Nr. 1259/1999 1.c panta 2. punkta beigu daļā, uz kuru attiecas 2003. gada Pievienošanās akta II pielikuma 6. nodaļas 27. punkta b) apakšpunkts, nozīme ir tāda pati kā Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā lietotajam vārdam "lygis".

F – *Par trešo prejudiciālo jautājumu*

144. Ar savu trešo prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā par Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391, kurš nav ticis publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un kurā saskaņā ar iesniedzējtiesas viedokli neesot norādīts pamatojums, spēkā esamību.

145. Attiecībā uz publicēšanu ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 297. panta 2. punktu lēmumu publicēšana nav obligāta, ja tajos ir norādīti to adresāti. Minētie lēmumi tiek paziņoti to adresātiem, un, veicot šo paziņošanu, tie stājas spēkā. Tādējādi tas, ka Īstenošanas lēmums C(2012) 4391, kura adresāts ir Lietuvas Republika, netika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, nav Savienības tiesību principu pārkāpums.

146. Attiecībā uz minētā Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 pamatojumu iesniedzējtiesa uzskata, ka tas ticis pieņemts, neņemot vērā apstākli, ka nebija informācijas, kas apstiprinātu tiešo maksājumu vienotu līmeni ES-15 valstīs un ES-10 valstīs 2012. gadā.

147. Vispirms ir jānorāda, ka iesniedzējtiesas sākotnējais pieņēmums ir kļūdains. No Regulas Nr. 73/2009 noteikumiem tieši izriet, ka tiešo maksājumu līmeņi, – kas attiecas uz tiešo maksājumu aprēķina metodēm, nevis uz tiešo maksājumu nominālo apjomu – 2012. gadā izlīdzinājās.

148. Šī iemesla dēļ Komisijai nebija jāpamato savs lēmums šajā ziņā.

149. Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 296. pantā prasītajam pamatojumam ir skaidri un nepārprotami jāatspoguļo akta izdevējas iestādes argumentācija, lai ļautu ieinteresētajām personām noskaidrot pieņemtā akta pamatojumu un ļautu kompetentajai tiesai veikt pārbaudi. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu precizēti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo jautājums, vai akta pamatojumā ir izpildītas LESD 296. panta prasības, ir jāvērtē, ievērojot ne tikai šā akta formulējumu, bet arī tā kontekstu un attiecīgo jomu reglamentējošo juridisko noteikumu kopumu [63].

150. Komisija Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 preambulas 4. apsvērumā atsaucas uz Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punktu, no kura iziet, ka lauksaimniekam ES-10 valstīs piešķirtā tiešā atbalsta kopapjoms, tostarp VPTM, nevar pārsniegt tiešo maksājumu līmeni, kas ir piemērojams ES-15 valstīs, ņemot vērā modulāciju saskaņā ar Regulas Nr. 73/2009 7. un 10. pantu. No šiem pēdējiem pantiem izriet, ka tiešo maksājumu līmeņi ES-15 valstīs un ES-10 valstīs 2012. gadā bija vienādi.

151. Tāpēc Īstenošanas lēmums C(2012) 4391 attiecībā uz VPTM samazinājumu ir pietiekami pamatots.

63 — Skat. it īpaši spriedumu Francija/Padome (C-479/07, EU:C:2009:131).

V – **Secinājumi**

152. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu uz *Vilniaus apygardos administracinis teismas* (Lietuva) uzdotajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) attiecībā uz pirmā jautājuma a) un b) punktu Padomes 2009. gada 19. janvāra Regulas (EK) Nr. 73/2009, ar ko paredz kopējus noteikumus tiešā atbalsta shēmām saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, kā arī groza Regulas (EK) Nr. 1290/2005, (EK) Nr. 247/2006, (EK) Nr. 378/2007 un atceļ Regulu (EK) Nr. 1782/2003, 7. panta 1. punkts, 10. panta 1. punkts un 121. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiešo maksājumu līmenis, kas ir piemērojams Eiropas Savienības dalībvalstīs, kuras bija tās sastāvā 2004. gada 30. aprīlī, 2012. gadā bija 90 % no tiešo maksājumu kopējā apjoma un ka tiešo maksājumu līmenis dalībvalstīs, kas 2004. gada 1. maijā pievienojās Eiropas Savienībai, 2012. gadā bija vienāds ar tiešo maksājumu līmeni vecajās dalībvalstīs;

2) attiecībā uz pirmā jautājuma c) punktu, otrā jautājuma a) un b) punktu un trešo jautājumu, izvērtējot prejudiciālos jautājumus, nav ticis konstatēts neviens elements, kas varētu skart Regulas Nr. 73/2009 10. panta 1. punkta nobeiguma un 132. panta 2. punkta pēdējās daļas spēkā esamību, ne arī Komisijas 2012. gada 2. jūlija Īstenošanas lēmuma C(2012) 4391 *final*, ar kuru atļauj piešķirt valsts papildu tiešos maksājumus Lietuvā par 2012. gadu (izziņots ar numuru K(2012) 4391), spēkā esamību;

3) attiecībā uz otrā jautājuma c) daļu, izvērtējot prejudiciālo jautājumu, nav ticis konstatēts neviens elements, kas skartu Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējās daļas, tās redakcijā, kas izriet no 2010. gada 18. februārī *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicētā labojuma, spēkā esamību;

4) attiecībā uz otrā prejudiciālā jautājuma d) punktu Padomes 1999. gada 17. maija Regulas (EK) Nr. 1259/1999, ar ko paredz kopīgus noteikumus tiešā atbalsta shēmām saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku, 1.c panta 2. punkta beigu daļā, uz kuru attiecas 2003. gada 23. septembra Akta par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā, II pielikuma 6. nodaļas 27. punkta b) apakšpunkts, lietotajam vārdam "dydis" ir tāda pati nozīme kā Regulas Nr. 73/2009 132. panta 2. punkta pēdējā daļā lietotajam vārdam "lygis".